ПАГОНЯ

Чацвер
26 жніўня 1999 г.
№ 52 (429)
Кошт 25.000 руб.

Скасаваць «супрацьнародны дэкрэт»!

Беларускі незалежны прафсаюз (БНП) Гарадзенскага вытворчага аб'яднання «Азот» рашуча асудзіў дэкрэт кіраўніка дзяржавы «Аб дадатковых захадах па ўдасканаленню працоўных адносін, умацаванню працоўнай і выканальніцкай дысцыпліны». Пра гэта было заяўлена на сходах, праведзеных ва ўсіх дзесяці пярвічных арганізацыях прафсаюза.

Як паведаміў намеснік старшыні выканаўчага бюро БНП Уладзімір Салевіч, зараз на прадпрыемстве налічваецца амаль 700 членаў прафсаюза — у 4 разы больш, чым было напачатку года. Гэта, на думку У.Салевіча, сведчыць аб росце напружанасці ў калектыве, грэбаванием справядлівых патрабаванняў працоўных збоку адміністрацыі, а таксама пазіцыяй «афіцыйнага» прафсаюза, які стаў па сутнасці «аддзяленнем заводаўпраўлення па прафсаюзных пытаннях». Працоўныя аб'яднання выказалі думку, што дэкрэт дазволіць адміністрацыі лёгка пазбаўляцца ад непажаданых людзей, не заключаючы з імі надалей кантракты і, найперш, з актывістамі грамадскага жыцця, лідарамі незалежных прафсаюзаў.

Рабочыя накіравалі кіраўніцтву краіны і асабіста Аляксандру Лукашэнку ліст з патрабаваннем неадкладна скасаваць «супрацьнародны дэкрэт».

Сімвал яднання

21-22 жніўня ў Гарадзенскім раёне адбылося свята «Аўгустоўскі канал у культуры трох народаў».

У жывапіснай мясціне сабраліся прадстаўнікі беларускай, польскай і літоўскай нацыянальных супольнасцяў. Сярод гасцей былі генеральны консул Рэспублікі Польшча ў Гродне Сільвестр Шостак, кіраўнікі выканкама Гарадзенскага раёна, старасты польскіх прыгранічных гарадоў Сакулка і Кузніца, старшыня Гарадзенскага абласнога грамадскага аб'яднання літоўцаў «Тэвінэ» Альгімантас Дзіргінчус, беларускія і польскія памежнікі. Польскія гурты «Прыяцелі», «Радунскія салавейчыкі», дзіцячы хор «Крэсовыя гномікі», беларускі ансамбль «Матчына песня», літоўская капела народнай музыкі з Друскенінкая парадавалі прысутных сваім майстэрствам.

Як паведаміў старшыня Гарадзенскага раённага аддзела Саюза палякаў на Беларусі Франц Літовіч, гэта ўжо другі сумесны фестываль. Летась на «Аўгустоўскім канале...» было арганізавана свята «Адам Міцкевіч у культуры трох народаў», прымеркаванае да 200-х угодкаў з дня нараджэння славутага паэта. У наступным годзе таксама планецца свята з нагоды 2000-га юбілею хрысціянства. Гэты культуралагічны фестываль, як сімвал яднання трох суседніх народаў, мацуе традыцыі духоўнай еднасці беларусаў, палякаў і літоўцаў.

Антон Лабовіч

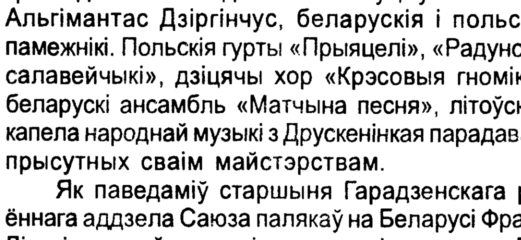
Зноў РНЕ

У ноч на 21 жніўня ў Гродне зноў з'явіліся надпісы «РНЕ» («Русское национальное единство»).

Пра тое, што гэта не хуліганская выхадка падлеткаў, а спланаваная акцыя, гаворыць той факт, што нанесены яны ў розных мікраралёнах горада на будынках, прыпынках грамадскага транспарту, кіёсках, крамах, агароджах, мастах цераз Нёман, рэкламных шчытах, гэта значыць у тых месцах, дзе пастаянна бывае шмат людзей. Акрамя таго, па горадзе зноў былі расклееныя ўлёткі з артыкулам «Мы — русская сталь», у якім лідар «Русского национального единства» Аляксандр Баркашоў прапагандуе «рускі парадак».

Цікава, што такія ж улёткі былі расклееныя прыкладна два тыдні таму. Яны пажаўцелі, але працягваюць вісець.

Ася Куніцкая

26 і 27 жніўня - пераменная воблачнасць, кароткачасовыя дажджы. Вецер паўднёвы, 6-11 м/с. Тэмпература паветра ўначы +7...+12, удзень +21...+23.

«Мама, дай булачку...»

Доўгачасовыя затрымкі па выплаце заробку для нас, жыхароў Беларусі, ужо не навіна. Яшчэ дагэтуль ідуць размовы пра канфлікт у Новым Двары, дзе практычна ўсе работнікі племгаса не выйшлі на працу, патрабуючы выплаты затрыманага заробку.

У жніўні канфліктная сітуацыя ўзнікла на вядомым у Гродне прадпрыемстве па перапрацоўцы крэветак СП ТАА «Альформа».

«... На прадпрыемстве ўстаноўлены тэрмін выплаты заробку да 18 чысла кожнага месяца. Аднак напрацягу некалькіх месяцаў адміністрацыя затрымлівае выплату заробка на 20-30 дзён, не выплочваецца адпускныя, затрымліваюцца выплаты дапамогі на дзяцей, не зроблены разлік з тымі работніцамі, што звольніліся. Гэта істотна парушае нашыя правы, і адмоўна адбіваецца на дабрабыце нашых сем'яў...».

Гэта радкі з ліста, што работніцы прадпрыемства накіравалі старшыні ўпраўлення камітэта Дзяржкантролю па Гарадзенскай вобласці М.Праташчык. Вынесці канфлікт за межы прадпрыемства, жанчын вымусіў інцыдэнт, які адбыўся на «Альформе» ў пачатку жніўня.

Распавядае Ірына Байрашэўская, прадстаўніца працоўнага калектыву і старшыня Свабоднага прафсаюзу прадпрыемства:

- Заробак за чэрвень нам пачалі выдаваць трэцяга жніўня. На прадпрыемстве працуе каля 800 жанчын. Заробак у нас 10-14 мільёнаў. Пятага жніўня, калі мы сабраліся ля бухгалтэрыі, выйшла касірка і сказала, што заробак будзе выдавацца толькі да 16.30. У яе, аказваецца, дзень нараджэння, і дома чакаюць госці. Мы ўсе ў роспачы: дзяцей трэба карміць; ды і дырэктар абяцаў, што заробак будзе выплочвацца да канца працоўнага дня. У касіркі яшчэ заставаўся мільярд рублёў. Мы загарадзілі ёй выхад і запатрабавалі грошы. Касірка выклікала міліцыю...

Да слова сказаць, два нарады міліцыі, што з'явіліся на прадпрыемстве, поўнасцю сталі на бок работніц. «Жанчыны, абавязкова дабівайцеся свайго», - такая была пазіцыя міліцыі. Калі маленькі хлопчык сын адной жанчыны, сказаў: «Мама, дай булачку», у міліцыянта навярнуліся слёзы.

- У гэты час касірка вырашыла перадаць некаму праз акно гэты мільярд. Мы гэта заўважылі і з дапамогай міліцыі вярнулі грошы. Міліцыянты выклікалі дырэктара. Ён паявіўся і сказаў: «Хто тут завадатар? Усе пойдзеце на вуліцу!». Наш дырэктар Аляксандр Савасцьянаў - малады хлопец, яму 22 гады, вучыцца ва універсітэце. Ён сказаў, што грошы атрымае толькі той, хто мае пашпарт. Хаця раней ніхто не патрабаваў дакументаў, бо кожная работніца мела свой нумар.

Далей сітуацыя разварочвалася наступным чынам. Тыя жанчыны, хто меў пашпарт, атрымлівалі грошы, пазычалі на таксоўку тым, хто не меў пашпарта. Тыя ехалі па дакументы, атрымлівалі заробак і пазычалі іншым. Аднак грошай на ўсіх не хапіла. У пятніцу, суботу, нядзелю жанчыны чакалі свайго заробку. І толькі ў панядзелак, 9 жніўня, былі выдадзеныя астатнія грошы.

18 жніўня, падчас выплаты новага заробку, грошы атрымалі толькі 200 жанчын, астатнім паведамілі: «Грошы невядома калі будуць». Безумоўна, такое становішча не задавальняе работніц прадпрыемства. Яны накіравалі на імя дырэктара ўжо некалькі лістоў. Адказу пакуль няма.

А таму калектыў «Альформы» шукае іншыя шляхі дзеля таго, каб дамагчыся свайго. У дзень выхаду нумару ў друк Ірына Байрашэўская паведаміла: «Калі нашае пытанне не будзе вырашана, мы перакрыем вуліцу».

Павал Мажэйка

Сучасныя веды не патрэбныя?

Вастрыня сітуацыі, якая склалася вакол Гарадзенскага Недзяржаўнага інстытута сучасных ведаў (НІСВ), не спадае. Чыноўнікі Міністэрства адукацыі блакуюць працэс атрымання інстытутам новай ліцэнзіі на адукацыйную дзейнасць, пазбаўляючы яго магчымасці працягваць сваю працу.

Кіраўніцтва НІСВ дакладна выканала ўсе патрабаванні Міністэрства па афармленню дакументаў, але гэта не дапамагло. Не з'явілася аргументам для высокіх чыноўнікаў і рашэнне Рэспубліканскай атэстацыйнай камісіі даць ВНУ акрэдытацыю. Інстытут, які за пяць гадоў свайго існавання стварыў дастойную матэрыяльную базу, адрамантаваў занядбаны будынак рэстарана «Зубр», выпрацаваў свае праграмы, падабраў калектыў выкладчыкаў, цяпер на мяжы закрыцця. Студэнты ды іх бацькі ў роспачы: хутка першае верасня, дзе вучыцца?

Спакойна разбураючы тое, што само не будавала, Міністэрства адукацыі пры гэтым спрабуе паказаць высакароднасць і выдае загад аб пераводзе ўсіх студэнтаў НІСВ, канешне, па жаданню, у Гарадзенскі дзяржаўны універсітэт. Гэта хаця і стварае для «дзяржаўнікаў» некаторыя праблемы, аднак прыносіць у яго касу дадатковы даход, бо навучанне студэнтаў у НІСВ платнае. Вось толькі розніца ў суме аплаты гэтых двух ВНУ наступная: у НІСВ - 500 даляраў за семестр, а ў ГрДзУ - да 1100 даляраў. Шматвопытныя бацькі не вельмі вераць у абяцанні адміністрацыі універсітэта прыняць іх дзяцей у ВНУ на тых жа ўмовах, якія былі ў НІСВ, а плаціць болей многія не ў стане.

У аўторак, 24 жніўня, павінна была адбыцца сустрэча з прадстаўнікамі Міністэрства адукацыі РБ. У прыватнасці, у Гродна прыехаў намеснік начальніка камітэта па вышэйшай і сярэдняй адукацыі Б.Дашкевіч. Але ён не пажадаў прыйсці ў НІСВ. Увесь калектыў інстытута вымушаны быў для сустрэчы з ім перамясціцца ў галоўны корпус ГрДзУ. Не вельмі сябе турбуючы адказамі на пытанні прысутных, сп. Дашкевіч безапеляцыйна заявіў, што філіяла НІСВ ужо «не існуе, ён ліквідаваны». Студэнты, паўтарыў ён, могуць перайсці ва універсітэт. На пытанне адной супрацоўніцы ВНУ: «Чаму сп. Дашкевіч ні разу не наведаў інстытут; ці ведае Міністэрства, што яно закрывае?», апошні здзівіўся: «Ну што гэта за пытанне - ці быў я ў інстытуце?»

Жадаючы хутчэй расправіцца з няўгоднай (аднак з паспяхова развітай) навучальнай установай, міністэрскія чыноўнікі не грэбуюць нічым: пытанне з закрыццём ВНУ яшчэ не вырашана, яно знаходзіцца на разглядзе ў Адміністрацыі прэзідэнта. Акрамя таго, згодна са Статутам ВНУ, яго могуць ліквідаваць ці па рашэнню заснавальнікаў, ці па рашэнню суда.

Галоўнай прычынай варожасці Міністэрства адукацыі да Гарадзенскага НІСВ можна лічыць жаданне апошніх змяніць статус філіяла на самастойную ВНУ. Вельмі ж вялікая самастойнасць і паспяховае развіццё не ў пашане ў высокіх чыноўнікаў, як вядома.

У гэтай сітуацыі можна зразумець студэнтаў, якім трэба быць упэўненымі, што яны ў гэтай палітычнай барацьбе не стануць ахвярамі. Ім трэба вучыцца. Са 1300 студэнтаў НІСВ каля 500 (у асноўным першакурснікі) усё ж падалі заявы ў ГрДзУ. Але дырэктарка Інстытута сучасных ведаў Дар'я Вацлаваўна Галубовіч не збіраецца здавацца. Тым болей, што ўсе законы знаходзяцца на яе баку.

Ніна Палуцкая

Хлеба стала менш

На Гарадзеншчыне фактычна завершана жніво-99: намалочана 860 тысяч тон збожжа, сярэдняя ўраджайнасць зерневых склала па вобласці 24,2 цэнтнера з гектара.

Гэтыя лічбы значна саступаюць леташнім — адпаведна на 220 тысяч тон і 8 ц/га. Сярод прычынаў такога спада спецыялісты называюць, акрамя неспрыяльных умоў надвор'я, і тое, што глеба кепска была запраўлена арганічнымі ды мінеральнымі ўгнаеннямі, адчуваўся недахоп хімічных сродкаў для барацьбы са шкоднікамі палёў. Як паведаміў на прэс-канферэнцыі старшыня аблсельгасхарча Мечыслаў Касцюк, неабходна дадаткова купіць 250-300 тысяч тон зерня. Такія перамовы вядуцца, у прыватнасці, з расейскімі калегамі.

Сёлета, як ніколі, пра лёс ураджаю клапаціліся праваахоўныя органы. Напрацягу ліпеня-жніўня праводзілася міліцэйская аперацыя пад кодавай назвай «Аграрнік». Зафіксавана звыш 150 крадзяжоў, складзена каля тысячы пратаколаў, вернута ў бюджэт вобласці сродкаў на амаль два мільярды рублёў. Канчатковы аналіз выпікаў сельскагаспадарчага года яшчэ наперадзе.

Антон Лабовіч

Рэйс Гродна - Менск затрымліваецца

Праблемы з палівам, якія ўдарылі па аўтааматарам, не абмінулі і лётчыкаў. На табло гарадзенскага аэрапорта так і не з'явіўся расклад руху самалётаў па маршруце Гродна - Менск.

Рэйсы з Гродна ў сталіцу, Гомель ды іншыя гарады Беларусі павінны былі пачацца з першага жніўня. Аднак у сувязі з энергетычным крызісам, што ахапіў Беларусь, ніводзін пасажырскі самалёт не ўзняўся з гарадскога аэрапорта. Беларуская авіякампанія «Тэхавіясэрвіс», з якой заключалася дамова на пералёты, прыпыніла супрацоўніцтва з лётчыкамі.

Як паведаміў Генадзь Кандакевіч, намеснік начальніка аэрапорта, «сітуацыя цяжкая. Калі пачнуцца палёты і ці пачнуцца наогул -невядома».

Павал Мажэйка

«Тэмафа» Вам у дапамогу

Да траўня 2000 года на Гарадзенскім вытворчым прадзільна-ніткавым аб'яднанні ўстановяць новае тэхналагічнае абсталяванне для катанізацыі льнянога валакна нямецкай фірмы «Тэмафа».

Для набыцця гэтага абсталявання Савет Міністраў Беларусі дазволіў прадпрыемству перадаць у залог ААБ «Беларусбанк» дзяржмаёмасці ды тэхналагічнага абсталявання ацэначным коштам 1 трыльён 281,428 мільярда рублёў для атрымання крэдыту ў памеры 3 мільёны 826,62 тысячы нямецкіх марак тэрмінам на шэсць гадоў. Як паведаміў галоўны інжынер аб'яднання Анатоль Грашкавяк, новае абсталяванне дазволіць перапрацоўваць ільнаадыходы ў пражу, неабходную для вытворчасці трыкатажных, а таксама ніткаваных вырабаў (у прыватнасці, ушчыльнікаў для аўтамабільнай прамысловасці, якія карыстаюцца попытам на заходнім рынку).

Зараз пража, якую выпускае прадпрыемства, падыходзіць толькі для дывановых вырабаў. Паводле інфармацыі галоўнага інжынера, у 1998 годзе аб'яднанне перапрацавала 250 тон ільняных адыходаў, што дазволіла сэканоміць такую ж колькасць дарагой бавоўны. У першай палове гэтага года было перапрацавана 163 тоны адыходаў, а гадавы план складае 400 тон.

Дзмітрый Уласаў

Пра перамовы з рэжымам і сытуацыю ў грамадзтве

На жаль, працягваецца працэс развалу палітычнай дзейнасьці БНФ. 12 жніўня я выслаў спадару Л.Баршчэўскаму тэзысы ўмоваў, пры якіх Фронт мог бы ўдзельнічаць у перамовах з рэжымам, прасіў хутка абмеркаваць пытаньне і прыняць рашэньне.

Аднак прапановы не абмяркоўвалі. Быў падпісаны канфармісцкі «мэмарандум» з штучнымі ды надуманымі палажэньнямі аб перадачы паўнамоцтваў на зацьверджаньне складу дэлегацыяў і «мандату» на перамовы «Вярхоўнаму Савету».

Неабдуманы падыход да перамоваў і пасьпешныя дзеяньні могуць уваліць Фронт у новае балота і канчаткова паралізаваць яго дзейнасьць.

Толькі людзі, якія нічога ня ведаюць пра тое, што адбываецца на Беларусі, маглі б ня бачыць і не разумець, што пачынаецца новая гульня ўжо знаёмых нам асобаў - майстроў фальшывых прэзыдэнцкіх выбараў і датэрміновага галасаваньня. Гэтая гульня (калі яе прафінансуюць, і калі БНФ прыме яе ўмовы) патопіць ня толькі Фронт, але і ўсю дэмакратычную «апазыцыю», разам з творцамі новых лукашэнак і спажывальнікамі грантаў усіх масьцяў уключна.

Неабходна пераглядзець умовы нашага ўдзелу ў перамовах з рэжымам і выразна іх сфармуляваць. Пазыцыю, падпісаную ў «мэмарандуме», трэба разглядаць толькі як папярэдняе меркаваньне.

Напачатку неабходна вызначыць агульную плятформу апазыцыйных партыяў у перамовах. Бо на Беларусі ёсьць дзьве апазыцыі. Адна -нацыянальна-вызвольная (Беларускі Вызвольны Рух на чале з БНФ) і другая - намэнклятурная (каляніяльная), якая выступае пад назовам «Дэмакратычная апазыцыя» ці «Демократические силы».

Беларускі Вызвольны Рух выступае за дэмакратычныя перамены, за ліквідацыю рэжыму Лукашэнкі, супраць «інтэграцыі» ды любых саюзаў з Расеяй. Беларускі Вызвольны Рух ставіць задачу пабудовы беларускай дзяржавы зь беларускай адміністрацыяй, беларускай уладай і беларускай культурай у сыстэме эўрапейскай геапалітыкі ды хрысьціянскіх каштоўнасьцяў Эўропы.

Беларуская намэнклятурная апазыцыя («дэмакратычныя сілы») выяўляе погляды каляніяльнай адміністрацыі ды бачыць галоўную задачу ў зьмене рэжыму і прыходу да ўлады. Фактычна, гэта адна палітычная сыстэма, дзе ўлада і «апазыцыя» павінны зьмяняць адна другую і захоўваць погляды чужых адміністрацыйных выканаўцаў. Яны таксама дзяржаўнікі, але ўяўленьні пра характар, ролю і прызначэньне беларускай дзяржавы, пра разьвіцьцё і будучыню беларускай нацыі, пра ролю беларускай мовы і культуры ў гэтым разьвіцьці ў іх дэклярацыйныя і вельмі агульныя. Пры канкрэтным падыходзе яны лёгка пераўтвараюцца ў процілегласьць іхным заявам і дэклярацыям. Яны ня бачаць пэрманэнтнай небясьпекі збоку Расеі, гатовыя заключаць зь ёй саюзы і супрацоўнічаць «с Россией демократической».

Інтарэсы дзьвюх апазыцыяў супадаюць у непрыняцьці рэжыму Лукашэнкі ды розьняцца ў поглядах на характар беларускай дзяржавы і на адносіны з Расеяй.

Менавіта таму каляніяльная апазыцыя скрыта (а часам і адкрыта) варожая Беларускаму Народнаму Фронту (зь якім імкнецца мець дачыненьні), а Беларускі Народны Фронт насьцярожаны да намэнклятурных апазыцыянераў.

Сіла нацыянальна-вызвольнага руху ў нацыянальнай ідэі, у падтрымцы яго грамадзтвам, у арганізацыйных структурах.

Сіла намэнклятурных дэмакратаў - у так званым незалежным (недзяржаўным) друку, які (як і пры Саветах) парытэтна існаваць у стылі прапаганды і практычна ўвесь (зь невялікімі выключэньнямі) выяўляе погляды каляніяльнай апазыцыі ды выдаецца па-руску.

Невыпадкова, што прадстаўнікі намэнклятурнай апазыцыі, і асабліва «незалежны» друк, адыгралі неапошнюю ролю ў ахайваньні ды расколе Народнага Фронту. Асабліва гэта было відавочна ў час фальсіфікатарскай кампаніі галасаваньня на выбарах прэзыдэнта ў траўні гэтага году.

Пры плянаваньні дачыненьняў і супрацоўніцтва неабходна разьлічваць сумесную справу не па колькасьці фармальных арганізацыяў, а зыходзіць з існаваньня дзьвюх апазыцыяў на Беларусі.

Перамовы з рэжымам павінны пачацца з высьвятленьня прыналежнасьці да апазыцыі (па адпаведных крытэрыях) і будавацца паводле прынцыпа 1:1. Гэта значыць, што калі, напрыклад, з васьмі партыяў-удзельнікаў перамоваў шэсьць будуць стаяць на плятформе каляніяльнай апазыцыі, а дзьве - на нацыянальна-вызвольнай плятформе, то колькасьць прадстаўнікоў павінна суадносіцца, як 6:6 (пароўну з аднаго і з другога боку). Інакш перамовы ня маюць сэнсу. Я заўсёды паказваў на намэнклятурнае шулерства ў гэтым пытаньні ды заклікаў спыніць яго як найхутчэй, ня бавіцца ў фантомы і ўяўнае прадстаўніцтва.

Зараз - пра пазыцыю БНФ:

- умовы нашага прапарцыйнага ўдзелу ў перамовах трэба пераглядзець. Павінна быць прынятая схема 1:1;

- суб'ектамі перамоваў павінны зьяўляцца палітычныя партыі, якія знаходзяцца ў апазыцыі да рэжыму і маюць структуры па ўсёй Беларусі (ва ўсіх вобласцях) альбо фракцыі ў Вярхоўным Савеце;

- мандат на ўдзел партыяў у перамовах фармальна павінен даваць выконваючы абавязкі прэзыдэнта Рэспублікі Беларусь Сымон Шарэцкі -цалкам законная і легітымная фігура ў сыстэме беларускай улады;

- група апазыцыйных дэпутатаў, якая прадстаўляе Вярхоўны Савет, можа выступаць на перамовы свайго прадстаўніка, але не кіраваць перамовамі, і тым болей «зацьвярджаць» партыйных прадстаўнікоў. У гэтым няма патрэбы, калі будзе мандат ад в. а. прэзыдэнта. Ні на якім этапе ў перамовах ня можа ўдзельнічаць дэпутат В.Ганчар, які скампраметаваў сябе на пасадзе старшыні ЦВК (сфальсіфікаваў галасаваньне і праваліў прэзыдэнцкія выбары);

- Народны Фронт выступае за выбары толькі ў аднапалатны парлямант, згодна з новым мажарытарна-прапарцыйным (50:50) Законам аб выбарах, які прыняты спэцыяльна створаным канстытуцыйным ворганам;

- стварэньне спэцыяльнага канстытуцыйнага воргану - тэма перамоваў;

- спэцыяльны канстытуцыйны ворган павінен прыняць два законы: «Аб выбарах у Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь» і «Аб Вярхоўным Савеце».

Умовы, пры якіх могуць адбывацца перамовы, павінны быць выразна сфармуляваныя. Прапаную наступныя ўмовы:

- спыненьне палітычных рэпрэсіяў, арыштаў, нападаў міліцыі на людзей;

- вызваленьне палітвязьняў;

- спыненьне палітычных перамоваў і дзеяньняў па інтэграцыі з Расеяй;

- свабодны доступ апазыцыйных партыяў да сродкаў масавай інфармацыі (тэлебачаньне, радыё, друк);

- адкласьці перарэгістрацыю арганізацыяў, што ўдзельнічаюць у перамовах, да заканчэньня перамоваў.

Для перагляду ўдзелу БНФ у перамовах і для прыняцьця нармальных умоваў і прынцыпаў перамоваў, Фронт павінен стварыць спэцыяльную дэлегацыю, у якую я прапанаваў бы ўключыць групу фронтаўцаў: Міколу Анцыповіча, Лявона Баршчэўскага, Юрыя Беленькага, Вінцука Вячорку, Мікалая Крукоўскага, Сяргея Папкова, Уладзімера Старчанку. Кіраўніком групы прапаную Юрыя Беленькага (яго намесьнік - Уладзімер Старчанка). Сябры групы павінны сустрэцца з прадстаўнікамі партыяў і ўдзельнічаць у перамовах.

На мой погляд, уся папярэдняя падрыхтоўка да працэсу перамоваў збоку БНФ была праведзена нездавальняюча. Трэба выправіць становішча і зрабіць нязробленае.

Удзел у перамовах паводле таго зьместу і на тых умовах, якія прынятыя зараз, для Фронту недастатковыя. Нас могуць уцягнуць у ганебную справу, калі пад выглядам пошука кампрамісу (за кошт прынцыпаў), крок за крокам будзе прызнавацца легітымнасьць рэжыму, яго правілы, «дэкрэты» і незаконныя структуры. Каляніяльная псыхалёгія адпаведных апазыцыянераў падрыхтаваная ўжо да гэтай «паўзучай» палітыкі - абы была бачнасьць руху да ўлады. Калі б сёньня Лукашэнка аб'явіў выбары ў «палату», то большая палова дэмакратычных «перамоўцаў» (калі ня ўсе) кінулася б удзельнічаць у выбарах. Хіба нядаўнія прэзыдэнцкія выбары «апазыцыі» ўжо не паказалі такіх паводзінаў, калі ўсе «дэмакраты» і частка фронтаўскіх канфармістаў тут жа пайшлі служыць Ганчару, падтрымліваць «вялікага дэмакрата» Чыгіра і залезьлі ў такі бруд, зь якога давялося выйсьці толькі коштам вялікіх ахвяраў. Але, відаць, нічога ня вучыць некаторых нашых калегаў.

Думаю, што сябрам БНФ і Партыі БНФ варта было б абмеркаваць праблемы, зьвязаныя зь перамовамі. Я не выключаю, што непрапарцыйнае прадстаўніцтва апазыцыі ў перамовах, прынцыповая нявызначанасьць па некаторых пытаньнях могуць стварыць абставіны, калі Фронт ня зможа і не павінен мець дачыненьні да сумніўнай працы. Але пры разумным і прынцыповым падыходзе можна было б весьці на перамовах беларускую вызвольную палітыку.

Галоўная наша палітыка, аднак, павінна рухацца за мяжой перамоваў. Мы павінны ствараць структуры дзяржаўнага самакіраваньня грамадзкага кшталту ў дапамогу і ў падтрымку выконваючаму абавязкі Прэзыдэнта, парляманту і перамоўнаму працэсу. Павінна быць створаная такая сыстэма апазыцыі, каб у любы час народ мог на яе абаперціся. Трэба даць апору людзям, стварыць яе канкрэтным, структурным і арганізацыйным чынам. Да гэтага я ўвесь час заклікаў і заклікаю Беларускі Народны Фронт.

Зянон Пазьняк,
Старшыня БНФ Адраджэньне,
18 жніўня 1999 г.

23 жніўня адбылося чарговае паседжаньне Управы Партыі БНФ. Сябрамі Управы былі прынятыя рашэньні:

1. Стварыць і зацьвердзіць групу для ўдзелу ў перамоўным працэсе з выканаўчай уладай пад эгідай АБСЭ ў складзе: Мікола Анцыповіч, Лявон Баршчэўскі, Вінцук Вячорка, Мікалай Крукоўскі, Сяргей Папкоў, Уладзімер Старчанка, Валерый Буйвал. Кіраўнік групы - Юрый Беленькі.

2. Дадаць у «Асноўныя палажэньні плятформы апазыцыйных палітычных партыяў Рэспублікі Беларусь на перамовах з выканаўчай уладаю пры пасярэдніцтве АБСЭ» наступнае: «Абавязковай умоваю магчымасьці нашага ўдзелу ў перамовах павінна стаць спыненьне збоку выканаўчых уладаў дзеяньняў па ліквідацыі суверэннай беларускай дзяржаўнасьці, якія супярэчаць Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь».

Шарэцкі «звергнуў» Лукашэнку

Заяву ад імя старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га скліканьня зрабіў 23 жніўня на прэс-канферэнцыі ў Вільнюсе Сямён Шарэцкі. Згодна з ёй, усе дакументы, падпісаныя Аляксандрам Лукашэнкам пасля 20 ліпеня 1999 года, не маюць юрыдычнай сілы.

У заяве гаворыцца пра тое, што 20 ліпеня 1999 года закончыўся законны тэрмін знаходжання ва ўладзе Аляксандра Лукашэнкі. «Аднак, працягваючы незаконна ўтрымліваць уладу, ён і надалей прадпрымае намаганні па аб'яднанні Рэспублікі Беларусь з Расейскай Федэрацыяй у адну дзяржаву, прэзідэнтам якой ён усё яшчэ марыць стаць, — сцвярджаецца ў заяве. — З другога боку, і некаторыя расейскія палітыкі пачалі заяўляць аб тым, што ў Беларусі ў іх ёсць нейкія стратэгічныя інтарэсы, не пытаючыся пры гэтым у беларускага народа аб яго стратэгічных інтарэсах...»

На прэс-канферэнцыі Сямён Шарэцкі паведаміў журналістам, што ў нядзелю, 22 жніўня, у яго адбылася сустрэча з кіраўніком консультацыйна-назіральнай групы АБСЕ ў Беларусі Хансам-Георгам Вікам, які прыязджаў у Вільнюс. Паводле словаў старшыні Вярхоўнага Савета, ён дамовіўся праз 10 дзён зноў сустрэцца са спадаром Вікам, каб прадоўжыць абмеркаванне праблемаў, якія ўзнікаюць пры падрыхтоўцы перамоўнага працэсу паміж афіцыйнымі ўладамі да апазіцыяй.

Уладзімір Глод

Размовамі пра перагаворы апазіцыю, хутчэй за ўсё, уводзяць у зман

Дыктатура і аўтарытарызм трымаецца, як усе мы ў чарговы раз пераканаліся, на страху і хлусні. Як гэта пафасна не гучыць, але праўдзівае слова, сказанае адкрыта, вокамгненна пазбаўляе дыктатуру яе сілы. Нездарма ў Беларусі на дзяржаўных СМІ вось ужо каторы год цуруюцца праўды. Яе замянілі дэзінфармацыяй, «дэзой» (паводле жаргона спецслужбаў), якая лепіцца ў поўнай адпаведнасці з распрацаванымі гэтымі органамі метадамі так званай псіхалагічнай альбо ідэалагічнай вайны.

Вось чаму галоўнай умовай праўдзення перамоваў з рэжымам апазіцыя вылучае доступ да дзяржаўных СМІ, якія з'яўляюцца ў Беларусі самымі масавымі і тыражнымі. Хацелася б памыліцца, але рэжым ніколі не пагодзіцца на падобныя патрабаванні. Вылезе, напрыклад, у тэлевізар прафесар С.Багданкевіч і простымі словамі растлумачыць, чаму растуць цэны і хто на гэтым «робіць бабкі». Потым з'явіцца В.Шчукін і з фактамі ў руках раскажа пра сапраўднае аблічча карных інстанцыяў. За імі можа аб'явіцца якінебудзь недабіты бізнесмен ці банкір з тым, каб распавесці пра паборы афіцыйныя і хабары нелегальныя - пра аграмадзьба, дарэчы, грошы. А што, калі па «яшчыку» пакажуць самога Мірона?! А Славаміра Адамовіча, Аляксея Шыдлоўскага, Алеся Пушкіна, Васіля Быкава?!.. Тут яшчэ раздухарыцца хтосьці з апальных міністраў ці вертыкальшчыкаў эпохі «недадыктатуры» - і гэтым ёсць на што раскрыць вочы народу. Затым закамплексуе хто-небудзь з мясцовых «генералаў калугіных» ці «агентаў глыбокага ўкаранення».

Лясне ўсё, што так упарта будавалі зампаліты-палкоўнікі, камандзіры індустрыі прапаганды і сацыяльнай маніпуляцыі. Людзі пачнуць абмяркоўваць. Згубяць страх. Чыноўнікі - тыя наадварот: страшэнна перапалохаюцца. Бо за словамі апазіцыі замаячаць будучыя разбіральніцтвы і крымінальныя справы; суд гісторыі, як кажуць, з канфіскацыяй і люстрацыяй. Пачнуцца масавыя хістанні, закулісныя здзелкі, продаж рэжыму гуртам і ў розніцу. Жарсці падхопяць расейскія каналы, распісаныя як адзін за алігархамі ды іншымі «сябрамі» беларускага рэжыму...

Затым апазіцыя ў сваёй Платформе, падтрыманай асноўнымі палітычнымі партыямі, патрабуе справядлівых выбараў. З адпаведным заканадаўствам і поўнай адкрытасцю пры рэгістрацыі і падліку галасоў. А інакш Еўропа з Амерыкай зноўку не прызнаюць парламент Беларусі. У дэпутаты папхнуцца гаваркія лібералы, суровыя бэнээфаўцы і багатыя «новыя беларусы». Без заканадаўчага абмежавання і фальсіфікацыяў хто іх спыніць? А, галоўнае, навошта? Белы свет у Беларусі клінам не сышоўся...

Далей, апазіцыя патрабуе амністыі палітвязням і спынення «беспредела» карных органаў. За амністыяй паследуе рэабілітацыя, а навядзенне законнасці ў дзеяннях «органаў» развяжа рукі арганізатарам мітынгаў, пікетаў, дэманстрацыяў і страйкаў. У Менск цягнікамі з'едуцца незадаволеныя з усёй краіны. На вуліцы выйдуць сотні тысяч. Пачнуць дудзець у свісцюлькі, крычаць «Жыве Беларусь!» і тыкаць у нос «антыпрэзідэнцкія лозунгі». А аддаць загад выдавіць ім вочы -нельга...

Таму ў дыялог апазіцыі ды рэжыма не верыцца. Вось каб замест пана Віка «ўрэгуляваннем канстытуцыйнага крызісу» заняўся пан Салана, магчымасць чаго спрагназавалі ў першую чаргу савецкіх нашага рэжыма і вядомы расейскі думскі правакатар Ільюхін, тады не было б куды дзявацца. У адваротным выпадку трэба прадбачыць, што гульні ў перамовы - спроба зацягнуць час і прыкрыць восеньскі аншлюс Беларусі Расіяй.

Сяргей Самасей

Уступаць туды, дзе ўжо была, Украіна больш не збіраецца

Прэзідэнт Украіны Леанід Кучма лічыць, што Украіне няма неабходнасці ўваходзіць у Саюз Расіі ды Беларусі.

На прэс-канферэнцыі, якая адбылася напрыканцы мінулага тыдня, ён падкрэсліў, што «Украіна ўжо была ў саюзе, і вяртацца да яго не да месца». Адначасова, кіраўнік украінскай дзяржавы падкрэсліў, што Расія застаецца стратэгічным партнёрам Украіны і, нягледзячы на галасы «як злева, так і справа», трэба жыць з ёю «ў міры, любові і згодзе і будаваць свае адносіны на раўнапраўных прынцыпах». Прэзідэнт Украіны лічыць, што сёння Расія не можа не быць донарам, крэдытарам для Украіны. «Аднак я перакананы, —сказаў Л.Кучма, — што яна стане на ногі, паколькі валодае найбольшымі прыроднымі рэсурсамі».

Л.Кучма перакананы, што Расія не ў стане ўтрымліваць Беларусь, паколькі яшчэ 10 мільёнаў беларускіх грамадзян будуць цяжарам для расейскага бюджэту. «Сёння ніхто не адказаў: што такое саюз? Гэта адна дзяржава ці канфедэрацыя? — сказаў Л.Кучма. — Калі гэта адна дзяржава, то ці згадзіцца на гэта Аляксандр Лукашэнка і расейскія рэгіёны, паколькі Беларусь будзе мець значна больш паўнамоцтваў, чым расейскія аўтаноміі». «Я лічу, — сказаў Л.Кучма, — што пытанне аб славянскім саюзе з'яўляецца палітычным».

Ул. інф.

ГРАМАДСТВА

Бомба для студэнтаў

Усё пачынаецца вельмі бяскрыўдна. Праяўляючы клопат пра студэнтаў і народ і па іх настойлівых просьбах Савет Міністраў РБ сваёй пастановай N276 ад 2 красавіка 1997 года п.1 увёў з 97/98 навучальнага года абавязковае размеркаванне выпускнікоў дзяржаўных вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установаў, за выключэннем тых, хто вучыцца на платнай аснове. Добрыя пажаданні, запярэчыць няма чаго. На п.5 гэтага дакумента даручана Міністэрству адукацыі, Міністэрству фінансаў сумесна з аблвыканкамам і па ўзгадненню з зацікаўленымі рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання да першага жніўня 1997 года вызначыць меры заахвочвання выпускнікоў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установаў, якіх накіроўваюць на працу ў раёны, пацярпелыя ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС.

Гэтым самым цяперашняе кіраўніцтва рэспублікі аддае інтэлект нацыі заўтрашняга дня за сваю нясдольнасць вырашаць Чарнобыльскую праблему напрацягу 13 гадоў. Атрыманне дакумента пасьпяхова выканана, вызначана даплата маладым спецыялістам у 75 мінімальных заробкаў за тры гады. Вось якім чынам ацэнена здароўе людзей.

Выплата ўведзена нібыта для замацавання спецыялістаў, але ўжо на чацвёрты год «трунныя» выплаты не прадугледжаны. Аўтары дакумента разумеюць - такіх не будзе, а давядзецца засылаць новы кантынгент.

Чарнобыльцы ўжо сёння могуць шмат расказаць аб тым, як дзяржава клапоціцца пра іх. Так і тут: вып'юць кроў - потым выкінуць.

У нетрах міністэрстваў і ведамстваў ідзе бесперапынная праца па падрыхтоўцы новых дакументаў, якія павінны вырашаць чарнобыльскую праблему. У чыноўнікаў ёсць мара - аб'явіць аднойчы, што Чарнобыля нагул не было. Міністэрства аховы здароўя, як самае перадавое ў барацьбе за здароўе народа, кіруючыся загадам N104, значна абмежавала доступ чарнобыльцам да медычнай дапамогі, і сёння падрыхтаваны наступны дакумент, які вырашае гэтую праблему. Тыя, хто меў 18-ы артыкул па закону «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС», ужо амаль вымерлі ці вымруць у хуткім часе, а ўсе астатнія будуць абвешчаны здаровымі ды знятыя з медычнага ўліку.

Хаця, здавалася б, - каму як не медыкам ведаць пра тыя наступствы для здароўя людзей, што прынёс Чарнобыль.

Сабраныя за гады пасля Чарнобыльскай катастрофы шматлікія дадзеныя эпідэміягалічных лабараторый ды іншых даследаванняў пераканаўча адлюстроўваюць небяспечны ўплыў малых дозаў радыяцыі на здароўе людзей і стан навакольнага асяроддзя. Высвятляецца, пры апраменьванні да 0,1 колькасць смяротных лейкозаў з'яўляецца настолькі ж значнай, як і пры апраменьванні шматкратна большым. Пашкоджанні храмасомаў і злаякасная трансфармацыя клетак пры малых дозах прыкладна на парадак вышэй, чым можна было чакаць пры ўплыве высокіх дозаў. Малыя дозы радыяцыі парушаюць нармальнае фармаванне цэнтральнай нервовай сістэмы падчас развіцця плода ва ўлонні мацеры. Гэты эфект можа стацца самым страшэнным для бліжэйшых пакаленняў людзей, што жывуць на радыяктыўна забруджаных тэрыторыях. Спецыялісты абагульнілі матэрыялы па Беларусі ды заўважылі павелічэнне частаты бясплоднасці на забруджаных тэрыторыях у 5,5 раза. Пасля апраменьвання невялікімі дозамі цяжарным жанчынам пагражае выкідыш, рэзка ўзрастае колькасць спантанных абортаў і мёртванародзінаў.

Нельга дапусціць сёння гэты чынавенскі «беспредел». Толькі аб'ядноўваючы намаганні, чарнобыльцы могуць абараніць сваё права на жыццё.

А сённяшнім студэнтам хочацца пажадаць: «Пільнымі будзьце!»

Ліквідатар

Суб'ектаў гаспадарання ў чарговы раз «парэзалі»

Сёлета Гарадзенскі гарвыканкам прыняў рашэнне аб ліквідацыі 100 суб'ектаў гаспадарання, якія не выканалі патрабаванняў Дэкрэта «Аб ўпарадкаванні дзяржаўнай рэгістрацыі і ліквідацыі (спынення дзейнасці) суб'ектаў гаспадарання». Адпаведныя хадайніцтвы былі прадстаўленыя інспекцыямі гарадскога падатковага камітэта, Ленінскага і Кастрычніцкага раёнаў абласнога цэнтра.

Усяго ў Гродне налічваецца 917 прадпрыемстваў малога і сярэдняга бізнесу. Загадчык юрыдычнага аддзела гарвыканкама Валерый Шанціла, каментуючы рашэнне ўладаў, адзначыў, што яны не прагнуць ліквідацыі прадпрыемстваў розных форм уласнасці: там створаны рабочыя месцы, дзе працуюць ад трох да 15—20 чалавек, занята 18,3 працэнта агульнай колькасці працуючых горада; падаткі ды іншыя плацяжы дасягаюць 10,3 працэнта мясцовага бюджэту. Уласнікам даецца магчымасць разабрацца ў сваіх справах, выплаціць падаткі. І толькі гаспадарчы суд можа прызнаць суб'екты гаспадарання, паводле іх заяў, банкрутамі з далейшым продажам наяўнай маёмасці.

Антон Лабовіч

Прырода знаходзіцца ў закладніках у чыноўнікаў

Нашы прадпрыемствы рэдка праяўляюць ініцыятыву ў будаўніцтве ачышчальных збудаванняў: справа гэтая накладная, а дадатковага прыбытку ад іх няма ніякага. У многіх развітых краінах добрасумленным у адносінах да аховы прыроды ўладальнікам фабрык і заводаў зніжаюць суму экалагічных збораў. Мы такога правіла не маем, хоць і ёсць экалагічныя падаткі. Куды ж накіроўваюцца сродкі, што былі сабраныя на гэтыя мэты?

Згодна з папярэднімі падлікамі спецыялістаў з Гарадзенскай гарадской інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, на спецрахунак іхняга фонда напрацягу 1999 года павінна было паступіць амаль 65 мільярдаў беларускіх рублёў. 20 працэнтаў гэтых грошай планавалася патраціць на рамонт лабараторыі, а астатнія - на розныя прыродаахоўчыя мерапрыемствы ў горадзе. У тым ліку і на будаўніцтва ачышчальных збудаванняў на Гарадзенскім скураб'яднанні, якія павінны абысціся ў 35 мільярдаў беларускіх рублёў паводле коштарыснай вартасці. (А з улікам пастаяннага падаражання работ і матэрыялаў абыдуцца не менш чым у 50 мільярдаў беларускіх рублёў). Аднак збудаванні такога кшталту неабходныя не толькі заводу, але і гораду: адыходы скураной прамысловасці настолькі агрэсіўныя (спалучэнні хрома ды іншых цяжкіх металаў, сульфаты і г. д.), што раз'ядаюць жалезабетонны калектар на шляху да гарадскіх ачышчальных. Скураб'яднанне павінна было атрымаць з прыродаахоўнага фонда 8,8 мільярда беларускіх рублёў. Аднак з гэтай сумы пералічана толькі 0,5 мільярда.

Дарэчы, гарадскія ачышчальныя збудаванні таксама даўно патрабуюць рэканструкцыі ды пашырэння. Калі гэтага не рабіць, то ніхто не зможа гарантаваць чысціню Нёмана ніжэй Гродна, куды скідваецца вада пасля ачысткі. Паводле звестак з Гарадзенскай гарадской інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, на рэканструкцыю гарадскіх ачышчальных збудаванняў неабходна 16 мільярдаў беларускіх рублёў. Якой бы вялікай гэтая сума ні здавалася, аднак яна непараўнальная са штрафнымі санкцыямі ад літоўцаў. І якія ж санкцыі прад'явяць нашы суседзі, калі аднойчы раптам знойдуць у нёманскай вадзе на сваёй тэрыторыі, якая толькі ў 40 кіламетрах ніжэй Гродна, значныя перавышэнні канцэнтрацыі шкодных рэчываў? За кошт грошай прыродаахоўчага фонда (6 мільярдаў рублёў) планавалася пачаць будаўніцтва новага гарадскога палігона адыходаў (звалка). Аднак будаўніцтва яшчэ не пачыналася, у той час як на месцы цяперашняй звалкі ўжо цэлы «эверэст» з хлама.

Прычына ўсяго гэтага вельмі простая: грошы, якія мэтанакіравана ідуць на вырашэнне экалагічных праблемаў, безнадзейна «тонуць» у агульным катле, гэта значыць бюджэце. Не ведаючы, што адказваць кіраўнікам прадпрыемстваў, якія перыядычна нагадваюць гарадской прыродаахоўчай інспекцыі пра абяцаныя грошы, Ірына Алёхіна - яе начальнік і, па сутнасці, законны распараджальнік фонда - у сваю чаргу тэлефануе ў гарвыканкам, дзе ёй распавядаюць пра складаную сітуацыю з бюджэтам і просяць пачакаць. Кола замыкаецца. А інфляцыя тым часам бязлітасна з'ядае сумы, што былі пазначаныя ў планах пачатку года.

Ніна Палуцкая, БДГ

«Еўрарэгіён «Нёман»-99»

20 жніўня Гродна наведалі члены Савета еўрарэгіёну «Нёман» і прадстаўнікі адміністрацыі Марыямпольскага раёна Літоўскай Рэспублікі.

З іх удзелам у аблвыканкаме сумесна з прадстаўнікамі выставачнага цэнтра «Белэкспа» вяліся перамовы па арганізацыі выставы-кірмашу «Еўрарэгіён «Нёман»-99». Яна пройдзе ў Гродне 20—23 кастрычніка. Гэта будзе першая спроба паказаць эканамічныя магчымасці краінаў, рэгіёны якіх уваходзяць у склад еўрарэгіёну Беларусі, Літвы, Польшчы ды Расіі. Польскі бок ужо даў згоду на свой удзел у выставе. Літоўцы таксама выказалі зацікаўленасць у гэтым.

Ася Куніцкая

Займіце сябе самі!

Учора ў Навагрудку завяршыўся двухдзённы семінар «Развіццё самазанятасці беспрацоўных і слабаабароненых грамадзянаў як аснова актыўнай палітыкі на рынку працы ва ўмовах фарміравання сацыяльна арыентаванай рынкавай эканомікі». Пра гэта паведамілі ў прадстаўніцтве Праграмы развіцця ААН.

Семінар пройшоў у межах праекту «Барацьбы з беднасцю праз садзейнічанне развіццю самазанятасці на аснове прыносячых даход відаў дзейнасці» пры тэхнічнай падтрымцы ПРААН, Міжнароднай арганізацыі працы (МАП) і Камітэта па занятасці пры Міністэрстве працы Беларусі. Галоўнай мэтай мерапрыемства з'яўлялася выпрацоўка рэкамендацый для фармулявання палітыкі і плану дзеянняў па прадухіленні беднасці. Удзельнікамі семінару сталі прадстаўнікі ПРААН, МАП, Сусветнага банка, Міжнароднага цэнтра па модульным навучанні (Масква), Нацыянальнага сходу Беларусі, Беларускага саюза прадпрымальнікаў і арэндатараў, Міністэрства працы Рэспублікі Беларусь, Камітэта па занятасці насельніцтва, кіраўнікі ды спецыялісты Дзяржаўнай службы занятасці. Удзельнікі семінару прадставілі распрацаваны ў межах праекту падыход па прыцягненні мясцовых інстытутаў да планавання, распрацоўкі і выканання праграм навучання ў галіне самазанятасці ды арганізацыі прыбытковых відаў дзейнасці .

Юрый Шырокі

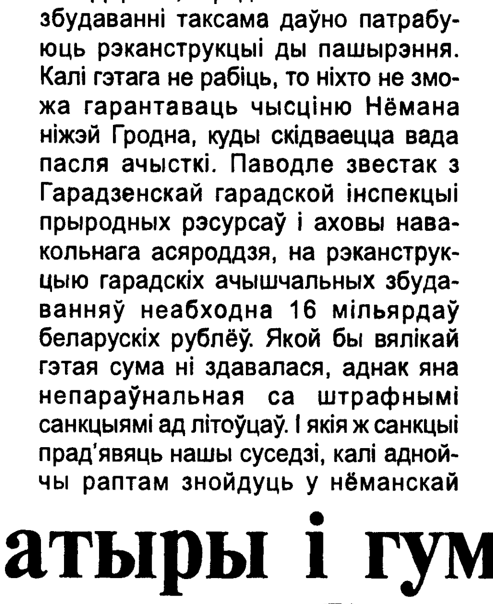
Крыніца сатыры і гумару!

Апошнім часам замест расейскага папсовага гумару па TV-каналах лепш чытаць дзяржаўную прэсу.

Бярэш, напрыклад, нумар адной нашай мясцовай газеты за 12 жніўня. Увагу прыцягвае анонс «Як дбаюць аб кармах у Ваўкавыскім раёне». Цікава - як жа «дбаюць аб кармах» (дзе вы, беларускія мовазнаўцы?). Аказваецца, замест таго, каб браць травы на лугах, іх вырошчваюць на раллі. Пустазелле косяць, ці што?..

Крыху ніжэй - паведамленне пра тое, што ў «рэспубліцы распрацавана праграма па забеспячэнню насельніцтва ўласным раслінным алеем». Асноўнай «праграмнай» сыравінай вызначаны рапс. «На жаль, - скардзіцца газета, -яравы рапс не дае пажаданай ураджайнасці, а азімы нярэдка вымярзае». Ну і файную ж праграму «распрацавалі ў рэспубліцы»! Рапс або вымерзне, альбо не вырасце. Зальемся алеем: палову засмажым, палову «з'ямо з кармамі»...

А адкрывае першую старонку інфармацыя на злобу дня пад рубрыкай «Што новага ў вобласці». Новае, чытаем, тое, што зноў знік бензін, хаця, як адзначаецца, усё гэта «часова». На гэтым тыдні «кіраўнік аб'яднання «Гроднааблнафтапрадукт» збіраецца выехаць у Менск і Маскву,

дзе будзе, - просім звярнуць увагу, што ён там будзе рабіць, -прапрацоўваць варыянты паляпшэння сітуацыі з забеспячэннем вобласці бензінам і дызельным палівам». У рэдакцыі мы вырашылі, што ён павязе туды парачку-другую пустых каністраў: тры - на бензін і адну - на дызельнае паліва.

А то яшчэ можна даведацца, што «фірмовы гандаль у нас пакуль не на вышыні». Пра якія вышыні гаворка - ці не пра «пік Камунізма»? І пра які «фірмовы гандаль»? А калі ёсць «фірмовы», то ўвесь астатні, ён што - «левы»?..

Парадавала тое, што «неба Беларусі надзейна абаронена», нягледзячы на «недахоп фінансавання». Прыемна ўразіла адсутнасць у газеце аднаго папулярнага ў пэўных колах прозвішча. Адным словам - чытайце, не сумуйце!

Альфрэд Хокхіч

Бірукова зноў будзе святкаваць

18 чалавек склалі аргкамітэт Гарадзенскага аблвыканкама па святкаванні 60-годдзя ўз'яднання Заходняй Беларусі з БССР. Узначаліла працу па рэалізацыі зацверджанага плана мерапрыемстваў намеснік старшыні абласнога выканаўчага камітэта Марыя Бірукова.

Згодна з планам, 16 верасня ў гарадскім драмтэатры адбудзецца ўрачыстае пасяджэнне, прысвечанае гэтай гістарычнай даце. Ад кожнага раёна вобласці запрошана дэлегацыя ў колькасці дзесяці чалавек. Адпаведныя сходы пройдуць таксама ў гарадах і паселішчах. Ужо добраўпарадкоўваюцца архітэктурныя помнікі, мемарыяльныя знакі, рыхтуюцца адпаведныя тэматычныя выставы ў бібліятэках і музеях. Раённыя газеты і абласное тэлерадыёаб'яднанне распавядаюць пра падзеі тых часоў. У Гарадзенскім дзяржуніверсітэце імя Янкі Купалы будзе праведзена міжнародная канферэнцыя гісторыкаў. Тэма «Значэнне ўз'яднання Усходняй і Заходняй Беларусі для развіцця беларускай дзяржаўнасці» стане асноўнай падчас правядзення «круглага стала» з удзелам прадстаўнікоў палітычных партый, рухаў і грамадскіх арганізацый.

Падрыхтоўкай свята занятыя ўпраўленні аблвыканкама; грамадска-палітычнай інфармацыі і друку, арганізацыйна-кадравай працы, адукацыі, культуры, фізічнай культуры, спорту і турызму, камітэт па справах моладзі аблвыканкама, гар-і райвыканкамы, мясцовыя СМІ, Савет ветэранаў і абласная арганізацыя таварыства «Веды».

Антон Лабовіч

Катэджы прадаюцца марудна

Як і абяцала ПАГОНЯ, сёння мы працягваем агляд рынка нерухомай маёмасці. На гэты раз паразважаем наконт куплі-продажу дамоў і катэджаў.

Вы ўжо ведаеце з папярэдніх артыкулаў у нашай газеце, што сёння рынак нерухомай маёмасці перажывае цяжкія часы: з пачатку 1996 года абарот знізіўся прыкладна ў чатыры разы. Не з'яўляецца выключэннем і сітуацыя з продажам дамоў і катэджаў. Паводле інфармацыі агенцтва «Арбіта», колькасць здзелак па куплі-продажу дамоў і катэджаў у параўнанні са студзенем-чэрвенем 1996 года знізілася ў пяць з паловай разоў.

У сувязі з вельмі нізкім попытам (можа, попыт і з'явіўся б, ды няма грошай) рэзка знізіўся кошт. Калі на кватэры цана ў параўнанні з 1996 годам знізілася на 20-30 працэнтаў, то на дамы і катэджы - на 35-40 працэнтаў. Прычым, працэс працягваецца.

Як і тры гады таму, кошт дома залежыць:

1) ад месцазнаходжання (як у самім горадзе, так і ў прыгарадзе);
2) ад падрыхтаванасці;
3) ад памеру ўчастка;
4) ад тыпу дома;
5) ад колькасці паверхаў;
6) ад плошчы (як жылой, так і агульнай);
7) ад камунікацыяў (вадаправод, ацяпленне, каналізацыя, газ, тэлефон) ды многія іншыя фактары.

На Беларусі самыя дарагія дамы - у сталіцы. Яны, як правіла, на 30-40 працэнтаў вышэйшыя за аналагічныя ў Брэсце, Віцебску, Гродне, Гомелі ды Магілёве. Кошты дамоў у абласных цэнтрах прыблізна аднолькавыя.

На сённяшні дзень у Гродне драўляны дом з непячным ацяпленнем і вадаправодам, жылой плошчай 60-80 квадратных метраў і г. д., можна набыць за 13-22 тысячы даляраў ЗША. Двухпавярховы цагляны катэдж з усімі камунікацыямі, з аналагічнай жылой плошчай абыдзецца ў 20-30 тысяч даляраў. Калі жылая плошча складае 80-120 квадратных метраў і дом размешчаны не на ўскрайку горада, то кошт можа скласці ад 28 да 50 тысяч даляраў ЗША. Згодна з меркаваннем «рыэлтараў», болей, чым за 55 тысяч даляраў, сёння катэдж у Гродне не прадаць. Няма пакупнікоў і няма грошай. Той, у каго ёсць, укладвае іх не ў нерухомую маёмасць на радзіме. Увогуле, зыходзячы з размовы са спецыялістамі па нерухомай маёмасці, мы зразумелі, што з пакупкай катэджа ніколі не трэба спяшаца. 4-5-пакаёвы 2-павярховы катэдж з усімі камунікацыямі, жылой плошчай каля 80-ці квадратных метраў, з добрым месцазнаходжаннем па сваім кошце не павінен пераўзыходзіць сярэднегарадскую (у абласных гарадах) цану 2-3-пакаёвых кватэраў, гэта значыць, больш за 32 тысячы даляраў. Таму ў Гродне з улікам усеагульнага зніжэння коштаў на нерухомую маёмасць добрыя катэджы можна набыць за «нейкія» 27-28 тысячаў даляраў ЗША. І ўсяго толькі...

Акрамя продажу домоў са 100-працэнтнай гатоўнасцю, на рынку нерухомай маёмасці больш за палову дамоў (катэджаў) прадаецца ў «незакончаным будаўніцтве». На гэтым сегменце рынка зніжэнне абарота ў параўнанні з 1996 годам не такое значнае - у тры разы, хаця кошты таксама знізіліся (у сярэднім на 25-35 працэнтаў, у залежнасці ад гатоўнасці катэджаў). Больш за ўсё прапаноў на продаж «незакончанага будаўніцтва» ў Каробчыцах, Зарыцы-2, Зарыцы-3, Баранавічах і Чэхаўшчызне. Цана катэджаў з гатоўнасцю 50-75 працэнтаў вагаецца ў межах 4-8 тысяч даляраў, а з гатоўнасцю 76-95 працэнтаў - у межах 8-24 тысяч даляраў ЗША.

Сяргей Міронаў

Курсы валют

На 25 жніўня Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы валют:

даляр ЗША — 277.000 беларускіх рублёў; еўра — 289.769,70; нямецкая марка — 148.156,90; расійскі рубель — 11.220. У параўнанні з учарашнім днём афіцыйны курс даляра не змяніўся.

На «чорным» рынку наяўнай валюты ў Менску раніцай 25 жніўня даляр куплялі па 485.000—490.000 і прадавалі па 495.000—500.000 рублёў. У параўнанні з учарашнім днём курс вырас у сярэднім на 5.000 рублёў.

У мінулыя выхадныя на «чорным» рынку абмену наяўнай валюты ў Менску быў адзначаны істотны рост каціровак амерыканскага даляра. Так, ужо ў другой палове дня ў пятніцу, 20 жніўня, курс куплі даляра ЗША ў большасці апаратараў ценявога рынку павысіўся да 470-475 тысяч рублёў. Такая сітуацыя не магла не адбіцца на курсе замежнай валюты, які складваецца на гарадскіх рэчавых і харчовых рынках.

У прыватнасці, у нядзелю, 22 жніўня, практычна ўсе гандляры пры рэалізацыі тавару вызначалі яго кошт з разліку 500 тысяч беларускіх рублёў за даляр ЗША. У панядзелак, 23 жніўня, сітуацыя на «чорным» рынку абмену наяўнай валюты крыху стабілізавалася: да поўдня ценявыя апаратары даляр ЗША куплялі па 480.000—485.000 рублёў і прадавалі па 490.000—495.000 рублёў. Такім чынам, у параўнанні з пятніцай курс вырас у сярэднім на 10 тысяч рублёў.

Пры гэтым ценявыя апаратары пакуль не могуць прагназаваць далейшыя каціроўкі «чорнага» рынку і лічаць, што канчатковая сітуацыя павінна праясніцца ў бліжэйшыя дні.

Ягор Звоннікаў

Нічога ў няўмелых не атрымліваецца...

Вынікі працы народнай гаспадаркі краіны за першае паўгоддзе і ліпень бягучага года разгледжаныя на пашыранам пасяджэнні прэзідыума Савета Міністраў Беларусі, якое адбылося 24 жніўня у Менску.

Як паведамілі афіцыйныя крыніцы, падчас пасяджэння было адзначана, што ў параўнанні з першым кварталам за апошнія месяцы адбыліся пэўныя зрухі ў працы некаторых сектараў эканомікі. Разам з тым канстатавана, што не выканана большасць асноўных прагнозных параметраў сацыяльна-эканамічнага развіцця. Фінансавыя цяжкасці рэальнага сектару прывялі да паглыблення ўжо даўно існуючых праблем неплацяжоў, росту крэдыторскай запазычанасці, якая значна перавышае дэбіторскую, падзенне аб"ёмаў інвестыцый у асноўны капітал і г.д. За сем месяцаў не ўдалося забяспечыць выкананне такіх прагнозных параметраў як тэмп росту ВУП, які склаў 101 працэнт (па прагнозе — 103—104 працэнты); вытворчасць сельскагаспадарчай прадукцыі — 90,1 (102—103), інвестыцыі ў асноўны капітал — 96,9 (104—105), грашовыя даходы насельніцтва за студзень-чэрвень — 95 (101—102); рознічны таваразварот — 99,2 (106—107); аб"ём знешняга гандлю за студзень-чэрвень — 72,9 (103—104), у тым ліку экспарт — 79,1 (104—105) і імпарт — 67,9 працэнта (101,5—102,5 працэнта).

Міністр эканомікі Уладзімір Шымаў лічыць выключна важнай на сёння праблему, звязаную з недасканаласцю грашова-крэдытнай палітыкі. Адсюль, паводле ягоных слоў, падзенне у апошнія месяцы вытворчасці прамысловай прадукцыі. У першым паўгоддзі мела месца апераджаючае крэдытаванне жыллёвага будаўніц-тва, сельскай гаспадаркі, што не толькі абмежавала магчымасці банкаў у крэдытаванні прамысловасці, але і прывяло да неабходнасці пошуку сродкаў для падтрымкі ліквіднасці саміх банкаў. У другім паўгоддзі, лічыць міністр, існуе «неабходнасць пераарыентацыі фінансавых патокаў на карысць прамысловасці і, перш за ўсё, прадпрыемстваў-экспарцёраў». Нягледзячы на тое, што ў ліпені атрымалася выйсці на спрагназаваны паказчык інфляцыі, яе сярэднемесячны ўзровень застаецца вялікі. На развіццё інфляцыйных працэсаў значна паўплывала пашырэнне грашовай масы. «Прынятае прэзідыумам Савета Міністраў рашэнне аб крэдытаванні эмісіі ў трэцім квартале 1999 года ў памеры 35,5 трлн. руб. ужо забяспечыла, як паказваюць разлікі, сярэднемесячную інфляцыю на ўзроўні каля 10 працэнтаў. Гэта вельмі цяжкае стартавае поле для эканомікі ў 2000 годзе», — заявіў Уладзімір Шымаў.

На прэзідыуме зноў адной з галоўнай была тэма валютнага рэгулявання. Усе прысутныя адзінагалосна выказалі падтрымку пераходу на адзіны курс беларускага рубля, хахя не выпрацавалі адзінага варыянта такога пераходу. Паводле слоў старшыні праўлення Нацбанка Пятра Пракаповіча, рабочай групай распрацавана некалькі падыходаў — ад жорстка адміністратыўных да ліберальных. На чым сышлася гэтая група, невядома. Аднак дакумент з заўвагамі першага віцэ-прэм"ера ўрада Васіля Даўгалёва быў адпраўлены на дапрацоўку. Як заявіў сам В.Даўгалёў, ен бачыць адзінае выйсце — »увядзенне жорсткага валютнага рэгулявання, нейтралізацыя неафіцыйнага валютнага рынку, зніжэнне долі валютных аперацый на «чорным» рынку, увядзенне адзінага курсу. Прычым гэта неабходна рабіць неадкладна, паколькі часу на раскачку проста няма». Аднак, бліжэйшым часам не адбудзецца якіх-небудзь значных зменаў на валютным рынку ў плане свабоднага курсаўтварэння, гэта падкрэсліў прэм"ер-міністр Беларусі Сяргей Лінг.

Ул. Інф.

Няма ахвотных на арэнду?

У перыяд летніх адпачынкаў наступіла зацішша на рынку нерухомай маёмасці.

Колькасць прапаноў на рынку арэнды пераўзыходзіць попыт у 4-5 разоў. Гарадзенскія кошты мала чым адрозніваюцца ад агульнарэспубліканскіх, за выключэннем сталічных (плюс 25-40 працэнтаў да сярэдняга ўзроўня). У параўнанні з апошнім (красавіцкім) аглядам рынку арэнды кватэраў, кошты знізіліся яшчэ на 15-20 працэнтаў, а да ўзроўня сакавіка-красавіка 1996 года - нават на 70-80 працэнтаў. Арэнда кватэраў сёння найбольш патаннела, у параўнанні з іншымі сегментамі рынку нерухомай маёмасці.

У наш час з-за вялікіх цяжкасцяў з продажам кватэраў уласнікі імкнуцца хоць неяк выкруціцца ў дадзенай сітуацыі і прапануюць сваю нерухомую маёмасць у арэнду. Такім чынам, на кошт найма жылога памяшкання ажыццяўляецца трайны ціск:

1) нізкі сярэднемесячны заробак грамадзянаў Рэспублікі і адпаведна іх невялікія магчымасці на арэнду;
2) летняе зацішша ў заключэнні здзелак;
3) рэзкае зніжэнне попыту, у тым ліку з-за павелічэння прапаноў з рынку куплі-продажу кватэраў (маецца на ўвазе адпаведнасць попыту і прапановы).

На 9-га жніўня гэтага года ў Гродне былі наступныя прапановы на рынку найма жылых памяшканняў (глядзіце табліцу). Пераважаюць аднапакаёвыя кватэры (калі ўлічваць і шматпакаёвыя, дзе здаецца толькі пакой). Яны складаюць болей за 40 працэнтаў прапаноў. Як мы бачым з табліцы, кошт арэнды любой кватэры залежыць ад яе месцазнаходжання, планіроўкі, наяўнасці тэлефона, мэблі ды інш. У сярэднім па Гродне на цяперашні час кошт арэнды аднапакаёвай кватэры складае 25 у.а, 2-пакаёвай - 35 у.а., 3-пакаёвай - 50 у.а. і 4-пакаёвай - 75 у.а.

Вялікі ўплыў на кошт памяшкання, якое здаецца ў арэнду,ажыццяўляе тэрмін арэнды і форма аплаты. Калі наймальніку неабходна арандаваць нейкае памяшканне на год і болей, і ён мае магчымасць для папярэдняй аплаты, то кошт можа быць зніжаны да 80-ці працэнтаў ад запрошваемага.

У апошні час на рынку найма жылых памяшканняў з'явілася шмат прапаноў у так званым прыватным сектары. Попыт на такое жыллё з красавіка гэтага года не павялічыўся, аднак і не зменшыўся. Таму кошт з вясны не змяніўся і складае прыблізна 40-45 у.а. Самае цікавае, што частка якой-небудзь драўлянай хаты ў большасці выпадкаў выкарыстоўваецца не для жылля, а ў якасці склада разнастайных тавараў. Ды і нейкая ахова маёмасці з боку гаспадара хаты таксама прадугледжана.

З 1997 года ў Гродне (у Менску з 1994 года) на рынку нерухомай маёмасці з'явіўся такі сегмент, як здача жылога памяшкання ў найм на адныя, двое, і г. д. сутак. Гэтая форма арэнды стала вельмі папулярнай ў апошні час сярод моладзі. Жыццё грамадзянаў, згодна з правіламі сацыялістычнага інтэрнату, якое працягваецца ў рэспубліцы, не дазваляе добра правесці час з хлопцам ці дзяўчынай, напрыклад, у мясцовых гатэлях. І што ж даводзіцца рабіць, калі вельмі хочацца, але няма дзе? Канешне, скарыстацца паслугамі некаторых «рыэлтараў», якія хутка прадаставяць вам сціплыя, ці, магчыма, шыкоўныя апартаменты. У такіх выпадках арандатару давядзецца пакласці ад 1,9 мільёна беларускіх рублёў да 20 у.а. за суткі - у залежнасці ад памяшкання.

На рынку нерухомай маёмасці ў Гродне ёсць і такі сегмент, як арэнда катэджа. Вялікім поспехам дадзены від арэнды ў грамадзянаў не карыстаецца. Тым не менш, для тых, хто цікавіцца, паведамляем: за месяц вам давядзецца выкласці за арэнду катэджа ў горадзе 120-200 у. а., за горадам - 100-150 у.а. Магчыма, сярод чытачоў ПАГОНІ знойдуцца і такія забяспечаныя грамадзяне.

Згодна з меркаваннямі эканамістаў, у бліжэйшыя месяцы (хутчэй за ўсё у кастрычніку) кошты арэнды жылля ўзрастуць па ўсёй рэспубліцы прыблізна на 15-20 працэнтаў і наблізяцца да красавіцкіх коштаў гэтага года. Да студзеня 2000 года таксама магчыма чарговае падаражанне арэнды. Справа ў тым, што з пачатку наступнага года істотна ўзрасце плата за камунальныя паслугі, за якія ў наш час плаціць арэндадаўца. Зразумела, што калі на 10-15 у.а. узрастуць кошты на паслугі камунальнікаў да сённяшніх 2-3 у.а., то яны ўвойдуць у кошт арэнды цалкам.

Як і раней, мала хто заключае дамову па найму жылога памяшкання ў натарыяльных канторах. Але ў адпаведнасці з артыкулам 642 Грамадзянскага кодэкса РБ і адпаведных артыкулаў Жыллёвага кодэкса, яе трэба было б заключыць, асабліва ў мэтах абароны магчымага парушэння ў будучым правоў абодвух бакоў. Тым не менш, грамадзяне не спяшаюцца заключаць дамовы, бо не жадаюць звязваца з падатковымі інспекцыямі. Зыходзячы з колькасці дамоваў на наймах жылых памяшканняў, зарэгістраваных у натарыяльных канторах, хочацца зрабіць выснову: хутка арандаваць кватэру не будзе каму..

Кацярына Зволін

Табліца

Месцазнаходж.	Планір.	Кольк. пакояў	Тэл.	Мэбля	Тэрм.арэнды	Кошт
вул. Урублеўскага	хрушч.	1	+	+	1мес. і больш	30
пр-т 40 гадоў Перамогі	новая	1	-	-	1 мес. і больш	20
вул. Пушкіна	хрушч.	1	-	-	1 мес. і больш	20
вул. Ліможа	новая	1	-	-	1 год і больш	240
пр-т Касманаўтаў	хрушч.	1	+	+	1 мес. і больш	40
вул. Шчорса	новая	1	+	-	паўгода і больш	210
пр-т Будаўнікоў	брэжн.	1	+	+	1 мес. і больш	40
м-н Фолюш	новая	1	+	+	3 мес.	100
вул. Каліноўскага	брэжн.	1	-	+	паўгода і больш	170
вул. Сав. Пагранічн.	хрушч.	1	-	-	1 мес.	25
вул. Кірава	сталін.	1	-	-	1 мес.	30
пр-т Я.Купалы	брэжн.	1	+	+	1 мес і больш	35
вул. Дзяржынскага	новая	1	-	-	паўгода і больш	150
вул Сацыялістычная	сталін.	1	-	+	1 год	500
БЛК	новая	1	-	-	1 мес. і больш	25
вул. Церашковай	новая	1	-	+	паўгода і больш	180
вул. Дамброўскага	хрушч.	2	-	-	1мес. і больш	25
вул. Кляновая	новая	2	+	-	паўгода і больш	180
вул. Гая	хрушч.	2	-	-	1 мес. і больш	25
Індурская шаша	новая	2	+	+	1 мес. і больш	35
вул. Камунальная	1/2 дома	2	-	-	1 год	300
вул. Брыкеля	новая	2	-	+	1 мес. і больш.	30
пр-т Будаўнікоў	новая	2	+	+	1 мес.	40
вул. Ажэшкі	брэжн.	2	+	+	1 мес. і больш	50
пр-т Касманаўтаў	хрушч.	2	-	-	паўгода і больш	180
вул. Фамічова	брэжн.	2	-	+	1 мес. і больш	35
вул. Дзяржынскага	новая	3	+	+	1 мес. і больш	50
вул. Суворава	новая	3	+	+	паўгода і больш	290
пр-т 40 гадоў Перамогі	новая	3	-	-	1 год і больш	500
вул. Даватара	хрушч.	3	-	+	1 мес.	45
БЛК	хрушч.	3	-	+	1 год	500
вул. Пестрака	брэжн.	3	+	+	3 мес.	180
вул. Антонава	брэжн.	3	+	+	1 мес. і больш	65
вул. Горкага	новая	4	+	-	паўгода і больш	560
вул. Кабяка	новая	4	-	-	1 год	650
пр-т Я.Купалы	брэжн.	4	+	+	1 год і больш	1200
вул. Таўлая	новая	4	-	+	1 год і больш	1000

Заўвага: кошты пададзены ва ўмоўных адзінках.

«American Express» для беднага беларуса

Пріорбанк распачаў продаж дарожных чэкаў «American Express» у далярах ЗША і нямецкіх марках. Пры куплі чэкаў за наяўны разлік збіраецца камісія ў памеры 1 працэнта, пры безнаяўным разліку — 1,5 працэнта.

Як паведамілі ў Пріорбанку, за раз чэкі ўжо паступілі ва ўсе філіі банку ў Менску; бліжэйшым часам яны павінны з'явіцца ў іншых аддзяленнях банка. Свабодна можна набыць чэкі на суму больш за 500 мінімальных зарплат па курсе Нацбанка Беларусі. Здзелка на гэтую суму ажыццяўляецца пры наяўнасці даведкі аб прадастаўленні дэкларацыі ў падатковую інспекцыю.

Ул. інф.

Аўкцыён у Гродне

30 жніўня адбудзецца аўкцыён у Гродне, на якім будуць прадавацца аднапавярховы блочны будынак, тры памяшканні на першым паверсе жылога дома, а таксама права арэнды будынку.

ПУНКТ ГЛЕДЖАННЯ

Калі хочаце займацца інтэграцыяй - займайцеся канкрэтнымі эканамічнымі справамі

Нельга сказаць, каб нехта з нас адчуў у паўсядзённасці плады саюза Расіі з Беларуссю. Размовы ж на гэты конт вядуцца даўным-даўно. І перыядычна мы чуем з Менску голас Лукашэнкі, які папракае расейскі бок ва ўсіх грахах. Няма сумневу ў тым, што са стратэгічнага пункту гледжання збліжэнне Расіі ды Беларусі вельмі неабходнае. Мы - брацкія народы, мы звязаны крывёю Айчыннай вайны, шматлікімі ахвярамі, якія панеслі ў вайне і Беларусь, і Расія. Нарэшце, нас звязвае страшэнная катастрофа, якая адбылася ў Чарнобылі. Таму, як мне здаецца, не Лукашэнку і Ельцыну трэба аб'ядноўваць нашы народы, мы і так злучаны ўсёй гісторыяй. Іншае пытанне, што рабіць пасля падзеяў, якія адбыліся ў Белавежскай пушчы?

Рыгор Яўлінскі

Нельга не заўважыць небяспеку, не бачыць падводныя камяні, якія нам пагражаюць. І наколькі законныя сённяшнія намеры адносна саюза Расіі ды Беларусі? Усё гэтае не адпавядае расейскім законам, расейскай Канстытуцыі. Што абяцае аб'яднанне гэтых дзвюх дзяржаваў? Думаю, што адразу з'явяцца новыя гарачыя кропкі ў Брэсцкай, Віцебскай, Гарадзенскай абласцях, дзе актыўна дзейнічае Беларускі Народны Фронт. У Расіі ўзмоцніцца нестабільнасць.

Дарэчы заўважу, што ідэі, якія выказвае Беларускі Народны Фронт, на мой погляд, маюць падставы. Я, напрыклад, таксама не прыхільнік падаўлення Беларусі як самастойнай нацыянальнай дзяржавы. Я не бачу ў гэтым ніякай неабходнасці ды ніякай мэтазгоднасці. І ўвогуле, на мой погляд, маніпуляванне дзяржаўным суверэнітэтам Беларусі - рэч непрыстойная і небяспечная, хоць яна і вельмі падабаецца расейскай палітычнай эліце.

Непазбежныя праблемы і з рэспублікамі, што ўваходзяць у склад Расейскай Федэрацыі. Мы толькі што ўстанавілі пэўны баланс, дзякуючы мудрасці некаторых рэгіянальных лідараў, напрыклад такіх, як Шаймііеў, - і зноў уласнымі рукамі насаджаем нестабільнасць.

Падсцерагаюць нас і аддаленыя палітычныя праблемы. Пакт Молатава-Рыбентропа юрыдычна нязначны, і таму заходнія тэрыторыі Беларусі зноў акажуцца спрэчнымі, калі сама Беларусь стане правапераемніцай СССР. Пакуль Беларусь з'яўляецца Беларуссю, мяжа пытанняў не выклікае - іх няма каму задаваць. Аднак, калі толькі гэтая тэрыторыя стане часткай Расіі ды правапераемніцай СССР, адразу ж узнікне праблема межаў. Яна пацягне за сабой прамое сутыкненне з NATO і не пакіне абыякавым польскае кіраўніцтва. Напэўна і яно не адразу пачне гэтым займацца. Аднак і ў Беларусі, і ў Польшчы з'явяцца сілы, якія пачнуць акцэнтаваць на гэтым увагу.

І, нарэшце, чыста эканамічныя праблемы. Мы маем розны стан эканомікі і яе механізмаў. Адрозніваемся мы і па ўзроўню жыцця. Бяздумнае, механічнае аб'яднанне, як і ў свой час бяздумнае раз'яднанне, прывядзе да вялікіх цяжкасцяў.

Мы не можам чакаць станочых зменаў ні ў адным з напрамкаў. СНД знаходзіцца ў вельмі цяжкім становішчы, аднак, пакуль яшчэ існуе. І ўсе краіны, якія ўваходзяць у СНД, будуць гаварыць, што гэта анексія Расіі, што мы маніпулюем грамадскай думкай суверэннай Беларусі і што мы можам зрабіць гэта і з іншымі. Я - прынцыповы прыхільнік таго, каб увесь бліжэйшы час Расія займалася толькі сабой.

Што тады кіруе Ельцыным і Лукашэнкам, якія выступаюць ініцыятарамі саюза? Магчыма, што Ельцыну гэта неабходна для таго, каб захаваць сваё прэзідэнцкае становішча і пасля 2000-га года. Калі такі саюз будзе заснаваны, то ў ім можна і не выбірацца: прызначаецца прэзідэнт саюзнай дзяржавы. Такі сюжэт задавальняе і Лукашэнку. Ён думае, што зможа перайграць Ельцына і выйсці на расейскую палітычную арэну. І не важна, у якой якасці - аб'яднанай ці раз'яднанай. Больш таго, ён хоча ўвайсці ў наша палітычнае жыццё і стаць тут дзеючай палітычнай фігурай.

Магчымасцяў для прагноза тут я не бачу, паколькі мы маем справу з дзвюма асобамі, якія ні з чым не лічацца, могуць прымаць любыя рашэнні ў любой форме. Яны будуць рухацца ў тым жа напрамку, цынічна выкарыстоўваючы пачуцці людзей: сяброўства, братэрства, боль за зруйнаваную краіну. Калі ідзе шчырая гульня на пачуццях людзей, то правядзенне рэферэндума не будзе цяжкасцю. Задайце пытанне: ці хочаце вы жыць у міры і дружбе з беларускім народам? І вам на ўсе 100 працэнтаў адкажуць - так, хочам.

Вось, уласна, і ўсё. Эканамічнаму саюзу - так, аб'яднанню дзвюх дзяржаваў - не. Такая мая формула. Ніякіх наддзяржаўных палітычных органаў у выглядзе ўсеагульнага прэзідэнта, ці парламента, ці кіраўніцтва - такога нельга дапусціць. Мы прапануем пачаць з эканамічнага саюза, з паслядоўнага руху да такой эканамічнай інтэграцыі, якая ёсць у Еўропе, з распрацоўкі правілаў выкарыстання ўзаемных магчымасцяў. Пры гэтым неабходны ўлік адрозненняў у патэнцыяле нашых краінаў, у колькасці насельніцтва, у эканамічных рэсурсах. Напрыклад, мы лічым, што павінен быць банкаўскі саюз. У яго ўсе ўваходзяць на аднолькавых правах, аднак удзел у сэнсе галасоў павінен быць прапарцыйным магчымасцям кожнай дзяржавы.

Тэкст дамовы для стварэння эканамічнага саюза быў распрацаваны «Яблоком», апублікаваны і, нарэшце, афіцыйна перададзены і Лукашэнку, і Ельцыну. Адказ ад адміністрацыі беларускага прэзідэнта быў вельмі агульным і зводзіўся да таго, што Беларусь - гэта суверэнная дзяржава і ніякіх дзеянняў па ўшчамленню свайго суверэнітэту не прыме. З гэтым я згодзен. Але пра што тады гаворка?

Збоку расейскага прэзідэнта прапрацоўваюцца толькі палітычныя рашэнні. Калі краіны хочуць весці інтэграцыйную палітыку, то гэта сапраўды прадмет для перамоваў. А калі з парога ўсё адмятаюць, застаецца пацісцнуць плячыма: мы да вас не чапляемся, бо вы ўвесь час сюды лезеце, нечага дабіваецеся. Калі вас не цікавіць эканоміка, значыць вас не цікавяць людзі, іх няшчасці, узровень жыцця, іх дабрабыт. Вас цікавіць, як бы атрымаць плошчу для далейшага павелічэння свайго палітычнага ўплыву на тэрыторыі Расейскай Федэрацыі. А мы і не жадаем, каб ваш уплыў павялічваўся на нас. Тое, што вы робіце на Беларусі, нас не задавальняе. Калі хочаце займацца інтэграцыяй - займайцеся канкрэтнымі эканамічнымі справамі. Усё астатняе мы разглядаем як замах на ўладу Расіі. А ў нас і якрамя вас хапае праблемаў.

Рыгор Яўлінскі

У Расію цяжка нават верыць

За апошні год у Расіі змянілася чатыры ўрады. Наменклатурную каманду Чарнамырдзіна змянілі маладыя лібералы Кірыенкі-Нямцова. Потым руліць узяўся састарэлы шпіён-акадэмік Прымакоў. За ім - сілавік Сцяпашын. Цяпер на чарзе выкрывальнік ворагаў народу з КГБ (а па сумяшчальніцтву - пераемнік Ельцына) Ул. Пуцін...

Расія не пераадолела ні аднаго крытычнага фактару ў эканоміцы: паказчыкі падаюць, капітал уцякае за мяжу, даляр расце, зарплаты ды пенсіі не выплочваюцца, карупцыя квітнее, падаткі не збіраюцца, крымінал наступае, інвестыцыі не ідуць, алігархі прысвойваюць плён працы народа і г. д. Палітычная сістэма на федэральным і мясцовым узроўнях не здольная абараніць грамадзянаў, прыняць прыдатныя для развіцця вытворчасці, гандлю і абслугоўвання законы. Шматковае ўладкаванне краіны з аднаго боку замінае кіраваць рэгіёнамі з цэнтру і спрые сепаратызму, а з іншага боку - замест рэальнага суверэнітэту падсоўвае народам Расіі падманку, сурагат. Пашыраецца сацыяльна-палітычны падзел паміж рускімі - падманутыя нізы выносяць на самы верх артадаксальных камуністаў, фашыстаў, авантурыстаў і псіхапатаў.

Чаму ў Расіі няма парадку

У сваёй кнізе «Вялікая шахматная гульня», урыўкі з якой нядаўна друкавала ПАГОНЯ, Збігнеў Бжэзінскі не адмаўляе Расіі ў яе шанцы выйсці на шлях дабрабыту і свабоды. Трэба павярнуцца тварам да Еўропы, кажа ён, пазбавіцца ілюзіяў пра сваю выбранасць, імперыялістычных памкненняў і ўтапічных поглядаў на свет. Шанец можа і існуе, не будзем спрачацца з чалавекам, які разваліў Савецкі Саюз, але ён робіцца ўсё больш прывідным, усё менш застаецца грунту для дэмакратычных рынкавых пераўтварэнняў у Расіі. Усё рэальней праглядаецца гістарычны закон: Расія не здольная кіраваць сваім насельніцтвам ніякімі іншымі метадамі, акрамя гвалту, страху, прымуса і ідэалагічнага замбавання. Што можна вызначыць заканамернасцямі больш агульнага парадку: Расія ў яе сённяшнім геаграфічным выглядзе нежыццяздольная тэрыторыя, прастора, якая не можа быць арганізавана з адзінага цэнтра - горада Масквы.

Дэмаграфічных, духоўных, матэрыяльных сілаў рускага народа не хапае для дзяржаўнай арганізацыі каласальнай тэрыторыі і дамінавання ў зносінах з больш як сотняй народаў, далучаных да Расіі царамі ды камуністамі. Таму захопленыя прасторы ўспрымаюцца як варожыя; там жывуць злыя людзі, з якімі трэба быць заўжды напагатове.

Цяжкасці ў кіраванні, якія вынікаюць з аб'ектыўнай немагчымасці наладзіць эфектыўны зяржаўны механізм, адбіваюцца на нацыянальнай свядомасці: усюды ворагі, змовы, агенты, падкопы. Усё іншае ўспрымаецца як ненашае, варожае, дрэннае, агіднае, негоднае, распуснае. Барацьбе з чужымі каштоўнасцямі аддаюцца ўсе сілы, што вядзе да знясілення рускага народа. Выйсці з дурнога кола перашкаджае светапогляд нацыі, які складваўся стагоддзямі змаганняў за ўтрыманне набытых земляў. Змена арыентацыі, пераход да забеспячэння ўнутраных інтарэсаў насельніцтва разглядаецца як здрада і параза. Саюз з былымі ворагамі, хай гэта будуць нават, паводле Бжэзінскага, партнёрскія адносіны, разглядаецца як страта твару, сутнасці, духоўнай тоеснасці рускага народа.

Беларускі «траянскі конь»

Небяспека развалу Расіі альбо рэстаўрацыя таталітарнага рэжыму сёння надзвычай верагодная. Амаль дзесяць гадоў пайшло на тое, каб разбурыць галоўныя палітычныя механізмы таталітарызму, і вось сёння замест старых таталітарных інстытутаў нараджаюцца новыя, на новай глебе развіваюцца сацыяльна-эканамічныя перадумовы таталірнасці. Які ўплыў можа аказаць на лёс Расіі пазіцыя Беларусі?

Далучэнне нашай краіны да Расіі непазбежна ўзмацніць самазабойчыя ілюзіі аб магчымасці вяртання былой славы шляхам узнаўлення тэрытарыяльнай ды ідэалагічнай экспансіі. Праблема Расіі, аднак, не ў тым, што ў яе мала тэрыторыі, а ў тым, што яе зашмат. Такім чынам, інтэграцыя Беларусі дасць новы імпульс у накірунку як развалу Расіі, так і ўзмацненю спробаў спыніць разваладнаўленнем таталітарных метадаў кіравання. Ні тое, ні другое не прывядзе да таго, чаго так прагнуць грамадзяне Расіі - дабрабыту, парадку і справядлівасці.

Па вялікаму рахунку, расейскі істэблішмент прамяняў перспектыву адраджэння краіны на згубную магчымасць набыць чарговую тэрыторыю. Беларусы абавязкова ўнясуць сваю лепту ў разбурэнне дзяржаўнага ўладкавання Расіі. Пакуль цяжка сказаць, які для гэтага гісторыя выбярэ сцэнар. Адну паспалітую дзяржаву беларусы ўжо развалілі. Не без нашага ўдзелу знік з мараў Савецкі Саюз. Магчыма, вышэйшыя сілы вядуць нас да самастойнасці метадам «траянскіх дароў» скваплівым суседзям. Хто ведае...

Міхась Капялюш

Паміраць інтэграстам ранавата? А шкада...

Дэпутат расейскай Дзяржудумы М.Ганчар вырашыў ашчаслівіць два брацкія народа - рускіх і беларусаў. Магчыма, асаблівая ўвага М.Ганчара да беларускарасейскіх дачыненняў абумоўлена беларускімі каранямі яго прозвішча. Нядаўна ён распачаў кампанію па збору двух мільёнаў подпісаў грамадзянаў Расіі за правядзенне нейкага рэферэндума.

Паводле замыслаў Ганчара, рэферэндум у Расіі павінен даць падставы для аб'яднання Беларусі з Расіяй у адну краіну. Адначасова Ганчар вядзе распрацоўку праекта, ні больш, ні менш, як Канстытуцыі будучага дзяржаўнага гібрыда. Ганчар лічыць, што падобны рэферэндум павінен адбыцца ў сакавіку будучага года - пытанне брацкага саюза далей адкладваць нельга (сапраўды - нельга, інакш наш «бос» не паспее ўклюмчыцца ў прэзідэнцкую гонку па выбарах расейскага прэзідэнта. З чаго гэта расейскі палітык так відавочна грае на дудцы сімфоніо «Інтэграцыя» вядомага беларускага аўтара? «Не продаётся вдохновение, но можно рукопись продать?»).

Расія «нааб'ядноўвала» ў свой час шмат народаў і тэрыторыяў. Не сталі выключэннем і савецкія бальшавікі, якія пераянялі імперскую палітыку расейскіх цароў. Тым не менш, усе яны засталіся з носам. Аднак, насуперак урокам гісторыі, сённяшнія чырвона-карычневыя зноў прагнуць згуляць у двурушную гульню: пра старэйшага і малодшага брата, пра спрадвечнае сяброўства славянскіх народаў, пра вялікую місію рускага народа і Трэці Рым, пра шкоду заходняй цывілізацыі і т.п.

«Інтэгратар» Ганчар і яго ныя «малодшыя і старэйшыя браты» не жадаюць браць пад увагу лёсы іншых «інтэгратараў». Напрыклад, ад іарданска-палестынскай, егіпецка-сірыйскай ці іракска-кувейцкай «інтэграцыі» засталіся толькі горкія ўспаміны. Грэчаска-кіпрскае аб'яднанне памерла, нават не паспеўшы ўвасобіцца.

Вернемся на постсавецкія абшары. Амаль дзвесці гадоў спачатку цар, а потым бальшавікі «інтэгравалі» народы Каўказа. Сотні тысяч забітых, закатаваных, спаленых, дэпартаваных, але не знясілаўленых і скарыўшыхся, сыноў і дачок таго краю не даюць свету забыцца на гэтую «інтэграцыю». Апошні прыпадак «інтэграцыі» ў Чачні пакінуў народу гэтай зямлі дзесяткі тысяч трупаў, разбураныя гарады і вёскі, знішчаную эканоміку і даведзены да жабрацтва народ. Але Чачня не скарылася.

Пяцьдзесят гадоў Масква «інтэгравала» Прыбалтыку, Заходнюю Украіну і Беларусь, Малдову. З-за гэтага ўцягнулася ў сусветную вайну, якая каштавала больш, чым 30 мільёнаў жыццяў народаў СССР. Маскве давялося дэпартаваць каля мільёна жыхароў з захопленых земляў. Аднак, у рэшце рэшт, імперыя ссунулася з гэтых тэрыторыяў, пакінуўшы пасля сябе дурную славу.

Дзесяць гадоў маскоўскія герархі бомбамі ды зачысткамі «інтэгравалі» вольналюбівы народ Афганістана. Практычна зруйнавалі няшчасную краіну, знішчылі больш чым мільён афганскага насельніцтва, а заразом каля дваццаці тысяч уласных грамадзянаў. А ў выніку атрымаўся пшык, мілітарна-маральная дэградацыя ўлады, а потым -распад камуністычнай імперыі.

Сёння Беларусь, незалежную краіну, збіраюцца «інтэграваць» не бомбамі, не напалмам і карнымі акцыямі - зачысткамі, але праз нібыта рэспектабельны рэферэндум. Да ведама, у свой час праз плебісцыт «вядомы Адольф Гітлер» пры пільным удзеле Вермахта «інтэграваў» незалежную краіну Аўстрыю. Роднасць «арыйскага паходжання» не ўратавала нацыстаў ад усеахопнага гістарычнага краху...

Уласна кажучы, а чаму рэферэндум? Ніколі Расія не скарыстоўвала гэтай зброі ў палітыцы далучэння непрыхільных тэрыторыяў. Навошта паказное міралюбства пры агрэсіўных намерах? Адказ адзін: Расія занадта слабая, каб гвалтам усмактаць такую вялікую і ўжо амаль дзесяць гадоў незалежную дзяржаву, як Беларусь.

Самае сумнае ў тым, што калі нават міне небяспека «інтэграцыі» кшталту «Ельцын-Лукашэнка», то паўстане пагроза экспансіі «а ля Ганчар», «а ля Лебедзь», «Жырыноўскі», «мафія», «Лужкоў», ці ўсіх іх, разам узятых.

Сяргей Самасей

Панядзелак, 30

НАШЕ КИНО

9.05 "Дело №..." Валерий Золотухин в детективе Владимира Назарова "Пропажа свидетеля".
10.30 КиНовости.
10.40 Лекарство против стресса. Станислав Любшин, Евгений Леонов и Юрий Яковлев в комедии Георгия Данелия "Кин-дза-дза!" **2** серии.
12.50 Киноновелла "Измена".
12.55 Галина Беляева, Олег Янковский, Кирилл Лавров и Леонид Марков в мелодраме Эмиля Лотяну "Мой ласковый и нежный зверь".
14.40 Черно-белое золото. Сериал " Семнадцать мгновений весны". **10**-я серия.
15.50 КиНовости.
16.00 Черно-белое золото. Сериал "Семнадцать мгновений весны". **11**-я серия.
17.05 Олег Вавилов, Вера Сотникова, Георгий Жженов и Сергей Юрский в фантастическом фильме Андрея Ермаша "Конец вечности". **2** серии.
19.15 Лекарство против стресса. Александр Демьяненко, Татьяна Конюхова и Владимир Высоцкий в лирической комедии Фрунзе Довлатяна и Льва Мирского "Карьера Димы Горина".
20.50 КиНовости.
21.00 Кинокалендарь. Анатолий Солоницын. Маргарита Терехова, Николай Гринько и Анатолий Солоницын в кинодраме Андрея Тарковского "Зеркало".

МИР КИНО

9.35 Нино Манфреди и Франсуаза Фабьян в детективном сериале "Комиссар в Риме" (Италия). Д-**12**. **6**-я серия. "Без виновного".
10.35 МИР КИНОприключений. Рутгер Хауэр в приключенческом фильме Питера Сватека "Зов предков" (Канада). С.
12.05 КиНовости.
12.15 Джейсон Донован и Энджи Милликен в лирической комедии Доналда Кромби "Неограненные алмазы" (Австралия). Д-**13**.
13.45 Кристофер Ли, Фредди Финдлэй и Роберт Харди в драме Джастина Харди "Пир в полночь" (Великобритания). Д-**13**.
15.30 Рой Дюпюи в комедии Клода Фурнье "Орел и решка" (Канада). Д-**17**.
17.20 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**" (Польша). Д-**16**. **5**-я серия.
18.15 КиНовости.
18.25 Дон "Дракон" Уилсон и Майкл Айронсайд в боевике "Восход красного солнца" (США). Д-**17**.
20.05 Анна Велгуска, Анна Повежа и Станислава Целинска в психологической драме Анджея Вайды "Девушка по имени Никто" (Польша). Д-**13**.
21.45 Скотт Уинтертон и Элизабет Кидд в боевике Джона Фрэнка "Команда" (США). Д-**13**.
23.15 - 0.55 Стивен Джефрис и Патрик О'Брайан в фильме ужасов Роберта Энглунда "Вызывайте зло по телефону **976**" (США). Д-**17**.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 "Еще неделя позади..."
9.45 Аэробика
10.10 Урок волейбола
10.25 Хоккейный вечер
11.10 Шахматы. Чемпионат мира ФИДЕ.
11.40 "Удивительные игры народов мира"
12.25 Аэробика
12.50 "Пресс-центр"
13.00 На чемпионате мира по легкой атлетике
13.30 "Большой ринг"
15.30 "Пресс-центр"
15.40 "Тайский бокс"
16.40 "Железный фактор". Тележурнал
17.10 Шахматы. Чемпионат мира ФИДЕ
17.40 "Хроника недели"
18.10 На чемпионате мира по легкой атлетике
18.40 Программа передач на завтра
18.45 "Пресс-центр"
18.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор
19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (**23.00**) - Новости

Аўторак, 31

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Александр Демьяненко, Татьяна Конюхова и Владимир Высоцкий в лирической комедии Фрунзе Довлатяна и Льва Мирского "Карьера Димы Горина".
10.40 КиНовости.
10.50 Олег Вавилов, Вера Сотникова, Георгий Жженов и Сергей Юрский в фантастическом фильме Андрея Ермаша "Конец вечности". **2** серии.
13.00 Маргарита Терехова, Николай Гринько и Анатолий Солоницын в кинодраме Андрея Тарковского "Зеркало".
14.45 Черно-белое золото. Сериал " Семнадцать мгновений весны". **11**-я серия.
15.50 КиНовости.
16.00 Черно-белое золото. Сериал " Семнадцать мгновений весны". **12**-я серия.
17.05 Фильм Леонида Парфенова "Новейшая история. " Семнадцать мгновений весны" **25** лет спустя".
18.50 Мультфильм "За час до свидания".
19.05 Лекарство против стресса. Александр Калягин, Вячеслав Невинный, Ирина Мирошниченко и Георгий Бурков в комедии Олега Ефремова и Наума Ардашникова "Старый новый год". **2** серии.
21.20 КиНовости.
21.30 Анжелика Неволина и Александр Филиппенко в мелодраме Дмитрия Долинина "Убегающий август".

МИР КИНО

9.35 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**" (Польша). Д-**16**. **5**-я серия.
10.30 Дэн Кортезе и Монти Маркхам в лирической комедии Стивена Перла "С первого взгляда" (США). Д-**17**.
12.00 КиНовости.
12.10 Дон "Дракон" Уилсон и Майкл Айронсайд в боевике "Восход красного солнца" (США). Д-**17**.
13.50 Анна Велгуска, Анна Повежа и Станислава Целинска в психологической драме Анджея Вайды "Девушка по имени Никто" (Польша). Д-**13**.
15.30 Скотт Уинтертон и Элизабет Кидд в боевике Джона Фрэнка "Команда" (США). Д-**13**.
17.00 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **6**-я серия.
17.55 КиНовости.
18.05 Элизабет Беркли, Френсис Фишер и Питер Фонда в приключенческой комедии Пола Ледера "Молли и Джина" (США). Д-**13**.
19.40 Крейг Шеффер и Джоанна Кэссиди в триллере Дэвида Корли "Компромат" (США). Д-**17**.
21.15 Филипп Нуаре и Эммануэль Беар в драме "Я не целую" (Франция - Италия). Д-**17**.
23.05 КиНовости.
23.15 - 0.45 Патрик О'Брайан и Бриджитт Нельсен в фильме ужасов Джима Винорски «Вызывайте зло по телефону **976**»-**2** (США). Д-**17**.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Урок шахмат
9.55 Хроника недели
10.25 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (**11.55**) - "Пресс-центр"
14.30 Аэробика
14.55 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу
15.00 "Пресс-центр"
15.10 Урок шахмат
15.25 Бокс. Чемпионат мира. Финалы. Передача из США. Часть **1**-я
17.40 "Звездный вторник"
18.40 Программа передач на завтра
18.45 "Пресс-центр"
18.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор
19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (**23.00**) - Новости

Серада, 1

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Александр Калягин, Вячеслав Невинный, Ирина Мирошниченко и Георгий Бурков в комедии Олега Ефремова и Наума Ардашникова "Старый новый год". **2** серии.
11.20 КиНовости.
11.30 Анжелика Неволина и Александр Филиппенко в мелодраме Дмитрия Долинина "Убегающий август".
12.45 Мультфильм "За час до свидания".
13.00 Сериал " Семнадцать мгновений весны". **12**-я серия.
14.05 Фильм Леонида Парфенова "Новейшая история. " Семнадцать мгновений весны" **25** лет спустя".
15.50 КиНовости.
16.00 "Журналист". Режиссер Сергей Герасимов. В ролях: Юрий Васильев, Галина Польских, Сергей Никоненко, Иван Лапиков, а также Анни Жирардо. **1**-я серия.
17.55 Армен Джигарханян в киноповести Эдмонда Кеосаяна "Когда наступает сентябрь..."
19.20 КиНовости.
19.35 Кinosреда. "Из жизни отдыхающих..." Жанна Болотова, Регимантас Адомайтис, Георгий Бурков, Ролан Быков и Лидия Федосеева-Шукшина в мелодраме Николая Губенко "Из жизни отдыхающих".
20.55 "Обратная точка". Репортаж со съемок фильма Аллы Суриковой "Хочу в тюрьму".
21.05 У нас день рождения! Из коллекции канала "Наше кино". Владимир Ильин, Алла Клюка и Наталья Гундарева в комедии Аллы Суриковой "Хочу в тюрьму".

МИР КИНО

9.35 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **6**-я серия.
10.30 Колин Фёрт и Дженнифер Рубин в криминальной драме "Разыгрывающий" (США). Д-**17**.
12.00 КиНовости.
12.10 Элизабет Беркли, Френсис Фишер и Питер Фонда в приключенческой комедии Пола Ледера "Молли и Джина" (США). Д-**13**.
13.45 Филипп Нуаре и Эммануэль Беар в драме "Я не целую" (Франция - Италия). Д-**17**.
15.35 Крейг Шеффер и Джоанна Кэссиди в триллере Дэвида Корли "Компромат" (США). Д-**17**.
17.10 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **7**-я серия.
18.05 КиНовости.
18.15 Джекоб Пол Гузман в приключенческом фильме Дхарана Мандрайара "Эли, мой друг" (Великобритания - Индия). С.
20.05 Халк Хоган в комедии Джона Мурловски "Клуб шпионов" (США). Д-**13**.
21.35 Том Аткинс и Брюс Кемпбелл в триллере Уильяма Люстига "Полицейский-маньяк" (США). Д-**17**.
23.00 КиНовости.
23.10 - 0.40 Мартуфелло, Анджела Каванья и Серджо Вастано в комедии Мариано Лауренти "Пояс верности" (Италия). Д-**17**.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Урок тенниса
9.55 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (**11.55**) - "Пресс-центр"
14.00 "Звездный вторник"
15.00 "Пресс-центр"
15.10 Урок тенниса
15.25 Бокс. Чемпионат мира. Финалы. Передача из США. Часть **2**-я
17.40 "Горячий песок". Тележурнал
18.10 "Крути педали". Тележурнал
18.40 Программа передач на завтра
18.45 "Пресс-центр"
18.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор
19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (**23.00**) - Новости

Чацвер, 2

НАШЕ КИНО

9.05 Жанна Болотова, Регимантас Адомайтис, Георгий Бурков, Ролан Быков и Лидия Федосеева-Шукшина в мелодраме Николая Губенко "Из жизни отдыхающих".
10.25 КиНовости.
10.35 "Обратная точка". Репортаж со съемок фильма Аллы Суриковой "Хочу в тюрьму".
10.45 Из коллекции канала "Наше кино". Владимир Ильин, Алла Клюка и Наталья Гундарева в комедии Аллы Суриковой "Хочу в тюрьму".
12.20 Армен Джигарханян в киноповести Эдмонда Кеосаяна "Когда наступает сентябрь..."
13.45 Киноновелла "Фотограф".
13.55 "Журналист". Режиссер Сергей Герасимов. В ролях: Юрий Васильев, Галина Польских, Сергей Никоненко, Иван Лапиков, а также Анни Жирардо. **1**-я серия.
15.50 КиНовости.
16.00 "Журналист". **2**-я серия.
17.45 Дарья Михайлова, Владимир Самойлов и Николай Трофимов в водевиле Александра Панкратова "Проделки в старинном духе".
18.55 Кинокалендарь. Режиссер Илья Фрэз. Наталья Гундарева и Сергей Шакуров в мелодраме Ильи Фрэза "Личное дело судьи Ивановой".
20.20 КиНовости.
20.30 Олег Меньшиков, Владимир Гостюхин, Людмила Нильская и Николай Караченцов в кинодраме Александра Муратова "Моонзунд". **2** серии.

МИР КИНО

9.35 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **7**-я серия.
10.30 Мартуфелло, Анджела Каванья и Серджо Вастано в комедии Мариано Лауренти "Пояс верности" (Италия). Д-**17**.
12.00 КиНовости.
12.10 Джекоб Пол Гузман в приключенческом фильме Дхарана Мандрайара "Эли, мой друг" (Великобритания - Индия). С.
13.55 Халк Хоган в комедии Джона Мурловски "Клуб шпионов" (США). Д-**13**.
15.25 Том Аткинс и Брюс Кемпбелл в триллере Уильяма Люстига "Полицейский-маньяк" (США). Д-**17**.
16.50 КиНовости.
17.05 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **8**-я серия.
18.00 Скотт Гленн, Лу Даймонд Филлипс и Яфет Котто в боевике Марка Л.Лестера "Элитный отряд" (США). Д-**17**.
19.40 Тереза Рассел, Гэри Бьюзи и Тони Кертис в драме Николаса Роу "Ничтожество" (Великобритания). Д-**13**.
21.30 Майкл Айронсайд в фантастическом фильме Монти Маркема "Неоновый город" (США). Д-**17**.
23.15 КиНовости.
23.25 - 0.50 Стэнли Туччи и Кари Вурер в эротической криминальной драме Карла Словина "Секс: третий лишний" (США). Д-**17**.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Урок кунг-фу
9.55 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (**11.55**) - "Пресс-центр"
14.05 Аэробика
14.30 "Крути педали". Тележурнал
15.00 "Пресс-центр"
15.10 Урок кунг-фу
15.25 "Горячий песок". Тележурнал
15.55 "Удивительные игры народов мира"
16.30 "Мир скорости". Тележурнал
17.00 "Кто они, чемпионы?". Тележурнал
17.30 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Сборная Голландии - сборная России. Прямая трансляция из Италии
18.40 Программа передач на завтра
18.45 "Пресс-центр"
18.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор
19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (**23.00**) - Новости

Пятніца, 3

НАШЕ КИНО

9.05 Дарья Михайлова, Владимир Самойлов и Николай Трофимов в водевиле Александра Панкратова "Проделки в старинном духе".
10.15 КиНовости.
10.25 Наталья Гундарева и Сергей Шакуров в мелодраме Ильи Фрэза "Личное дело судьи Ивановой".
11.50 Олег Меньшиков, Владимир Гостюхин, Людмила Нильская и Николай Караченцов в кинодраме Александра Муратова "Моонзунд". **2** серии.
14.05 "Журналист". **2**-я серия.
15.50 КиНовости.
16.00 Кинокалендарь. Актер Иван Переверзев. Иван Переверзев и Валентина Калинина в мелодраме Юлия Райзмана "Урок жизни".
17.45 Черно-белое золото. Александр Збруев в детективе Герберта Раппопорта "Два билета на дневной сеанс".
19.20 Людмила Максакова, Андрей Болтнев, Татьяна Никитина и Сергей Никитин в музыкальном фильме Петра Фоменко "Поездки на старом автомобиле".
20.40 КиНовости.
20.50 Кино. Между прошлым и будущим.
21.05 Лекарство против стресса. Кирилл Лавров, Светлана Немоляева и Юрий Томошевский в комедии Юрия Мамина и Аркадия Тигая "Горько!" Д-**17**.

МИР КИНО

9.35 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **8**-я серия.
10.30 Скотт Гленн, Лу Даймонд Филлипс и Яфет Котто в боевике Марка Л.Лестера "Элитный отряд" (США). Д-**17**.
12.10 КиНовости.
12.20 Тереза Рассел, Гэри Бьюзи и Тони Кертис в драме Николаса Роу "Ничтожество" (Великобритания). Д-**13**.
14.10 Майкл Айронсайд в фантастическом фильме Монти Маркема "Неоновый город" (США). Д-**17**.
15.55 Кэтрин Хайгл и Дэниэла Харрис в комедии Трю Блейра "Загадай желание" (США). Д-**13**.
17.25 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **9**-я серия.
18.20 КиНовости.
18.30 Кристофер Ламберт и Ришар Анконина в комедии Жанно Шварца "Эркюль и Шерлок против мафии" (Франция). Д-**13**.
20.00 Лоренцо Ламас в фантастическом боевике Рика Кинга "Виртуальный полицейский" (США). Д-**17**.
21.35 Клаус Кински и Клаудиа Кардинале в остросюжетном фильме Вернера Херцога "Фитцкарральдо" (ФРГ). Д-**13**.
0.10 КиНовости.
0.20 - 1.55 Гарри Стретч, Кэрон Бернстайн и Иоанна Пакула в эротической драме Рафаэла Айзенмена "Бизнес для наслаждения" (США). Д-**17**.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Урок волейбола
9.55 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (**11.55**) - "Пресс-центр"
14.05 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Сборная Голландии - сборная России. Передача из Италии
15.20 "Пресс-центр"
15.30 "Мир скорости". Тележурнал
16.00 "Кто они, чемпионы". Тележурнал
16.30 "Тайский бокс"
17.30 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Сборная Югославии - сборная России. Прямая трансляция из Италии
18.40 Программа передач на завтра
18.45 "Пресс-центр"
18.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор
19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция.
20.30 Легкая атлетика. Международные соревнования IAAF Golden League "Memorial Van Damme". Прямая трансляция из Бельгии
22.30 Новости
22.45 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция.

Субота, 4

НАШЕ КИНО

9.05 Иван Переверзев и Валентина Калинина в мелодраме Юлия Райзмана "Урок жизни".
10.50 Людмила Максакова, Андрей Болтнев, Татьяна Никитина и Сергей Никитин в музыкальном фильме Петра Фоменко "Поездка на старом автомобиле".
12.10 Кино. Между прошлым и будущим.
12.25 Черно-белое золото. Александр Збруев в детективе Герберта Раппопорта "Два билета на дневной сеанс".
14.00 Лекарство против стресса. Кирилл Лавров, Светлана Немоляева и Юрий Томошевский в комедии Юрия Мамина и Аркадия Тигая "Горько!" Д-**17**.
15.35 Галина Ненашева, Леонид Неведомский и Сергей Никоненко в киноповести Валентина Виноградова "Земляки".
17.00 "Дело №..." Михаил Глузский, Евгений Киндинов и Олег Даль в детективе Евгения Татарского "Золотая мина". **1**-я серия.
18.05 "Обратная точка". Репортаж со съемок фильма Владимира Машкова "Сирота казанская".
18.15 Из коллекции канала "Наше кино". Елена Шевченко, Валентин Гафт, Олег Табаков, Лев Дуров и Николай Фоменко в комедии Владимира Машкова "Сирота казанская".
19.35 Марафон премьер на канале "Наше кино". Александр Носик, Алексей Кравченко, Павел Сафонов и Аура Калныня в мелодраме Александра Сурина "Цветы от победителей".
21.05 Мультфильм "Выкрутасы". Режиссер Гарри Бардин.
21.15 Николай Караченцов, Владимир Стеклов, Борис Щербаков и Владимир Еремин в боевике Александра Муратова "Криминальный квартет".

МИР КИНО

9.35 Марек Кондрат, Малгожата Печиньска в остросюжетном сериале "Экстрадиция-**2**"(Польша). Д-**16**. **9**-я серия.
10.30 Клаус Кински и Клаудиа Кардинале в остросюжетном фильме Вернера Херцога "Фитцкарральдо" (ФРГ). Д-**13**.
13.05 Лоренцо Ламас в фантастическом боевике Рика Кинга "Виртуальный полицейский" (США). Д-**17**.
14.40 Кристофер Ламберт и Ришар Анконина в комедии Жанно Шварца "Эркюль и Шерлок против мафии" (Франция). Д-**13**.
16.05 Питер Фелпс и Грир Робсон в драме Сэма Пиллсбери "Отель "звездный дождь" (Новая Зеландия). С.
17.40 Нино Манфреди и Франсуаза Фабьян в детективном сериале "Комиссар в Риме" (Италия). Д-**12**. **7**-я серия. "Водная гладь".
18.45 На Диком Западе мира кино. Теренс Хилл и Бад Спенсер в комедийном вестерне "Искатели неприятностей" (Италия - ФРГ). С.
20.30 Дебора Уингер, Джон Малкович и Кэмпбел Скотт в драме Бернардо Бертолуччи "Под покровом небес" (Великобритания). Д-**17**.
22.45 Теренс Стамп, Тим Рот, Уильям Херт и Фернандо Рей в криминальном фильме Стивена Фриза "Стукач" (Великобритания). Д-**13**.
0.25 - 1.55 Стив Бушеми, Кэтрин Кинер и Дермот Малруни в комедии Тома Ди Чилло "Жизнь в забвении" (США). Д-**13**.

СПОРТ

7.00 "Пресс-центр"
7.15 Аэробика
7.40 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США.
11.40 "Пресс-центр"
11.50 Аэробика
12.15 Легкая атлетика. Международные соревнования IAAF Golden League "Memorial Van Damme". Передача из Бельгии
14.15 "Кто они, чемпионы". Тележурнал
14.45 Бадминтон. Кубок национальной федерации. Передача **1**-я
15.45 "Пресс-центр"
15.55 Чемпионат мира по Сётокан каратэ. Прямая трансляция из Универсального спортивного комплекса ЦСКА
18.35 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу
18.40 Программа передач на завтра
18.45 "Пресс-центр"
18.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор
19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (**23.00**)-Новости

Нядзеля, 5

НАШЕ КИНО

9.05 Галина Ненашева, Леонид Неведомский и Сергей Никоненко в киноповести Валентина Виноградова "Земляки".
10.30 Марафон премьер на канале "Наше кино". Александр Носик, Алексей Кравченко, Павел Сафонов и Аура Калныня в мелодраме Александра Сурина "Цветы от победителей".
12.00 "Обратная точка". Репортаж со съемок фильма Владимира Машкова "Сирота казанская".
12.10 Из коллекции канала "Наше кино". Елена Шевченко, Валентин Гафт, Олег Табаков, Лев Дуров и Николай Фоменко в комедии Владимира Машкова "Сирота казанская".
13.30 Мультфильм "Выкрутасы". Режиссер Гарри Бардин.
13.40 Николай Караченцов, Владимир Стеклов, Борис Щербаков и Владимир Еремин в боевике Александра Муратова "Криминальный квартет".
15.05 Лекарство против стресса. Ростислав Плятт и Георгий Вицин в комедии Леонида Гайдая "Жених с того света".
15.55 "Дело №..." Михаил Глузский, Евгений Киндинов и Олег Даль в детективе Евгения Татарского "Золотая мина". **1**-я серия.
17.00 "Дело №..." "Золотая мина". **2**-я серия.
18.05 Лекарство против стресса. Евгений Карельских, Сергей Шакуров и Николай Мерзликин в комедии Ильи Гурина "В Москве проездом..."
19.25 Алексей Глазырин, Евгений Леонов, Анатолий Папанов и Всеволод Сафонов в киноповести Андрея Смирнова "Белорусский вокзал".
21.00 "Обратная точка". Репортаж со съемок фильма Александра Хвана "Умирать легко".
21.15 Из коллекции канала "Наше кино". Александр Лазарев-мл., Полина Кутепова и Георгий Тараторкин в триллере Александра Хвана "Умирать легко".

МИР КИНО

9.35 Нино Манфреди и Франсуаза Фабьян в детективном сериале "Комисоар в Риме" (Италия). Д-**12**. **7**-я серия. "Водная гладь".
10.35 Стив Бушеми, Кэтрин Кинер и Дермот Малруни в комедии Тома Ди Чилло "Жизнь в забвении" (США). Д-**13**.
12.10 На Диком Западе мира кино. Теренс Хилл и Бад Спенсер в комедийном вестерне "Искатели неприятностей" (Италия - ФРГ). С.
13.55 Дебора Уингер, Джон Малкович и Кэмпбел Скотт в драме Бернардо Бертолуччи "Под покровом небес" (Великобритания). Д-**17**.
16.10 Теренс Стамп, Тим Рот, Уильям Херт и Фернандо Рей в криминальном фильме Стивена Фриза "Стукач" (Великобритания). Д-**13**.
17.50 Нино Манфреди и Франсуаза Фабьян в детективном сериале "Комиссар в Риме" (Италия). Д-**12**. **8**-я серия. "Подпись: Эрика".
19.00 МИР КИНОприключений. Жан Рено и Патрик Брюэль в приключенческой комедии Франсиса Вебера "Ягуар" (Франция). Д-**13**.
20.40 Пэм Грир, Сэмюэл Л.Джексон, Роберт Де Ниро и Бриджит Фонда в криминальной драме Квентина Тарантино "Джеки Браун" (США). Д-**17**.
23.10 Крупный план. Сэмюэл Л.Джексон.
23.35 Йен Холм и Мори Чайкин в драме Атома Эгояна "Сладкое будущее" (Канада). Д-**17**.
1.25 Программа передач на неделю.

СПОРТ

7.00 "Пресс-центр"
7.15 Аэробика
7.40 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США
10.50 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Сборная России - сборная Испании. Передача из Италии
12.05 "Пресс-центр"
12.15 Бадминтон. Кубок национальной федерации. Передача **2**-я
13.15 "Большой ринг"
15.15 "Шахматное обозрение"
15.45 "Пресс-центр"
15.55 Чемпионат мира по Сётокан каратэ. Прямая трансляция из Универсального спортивного комплекса ЦСКА
18.40 Программа передач на завтра
18.45 "Пресс-центр"
18.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор
19.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (**23.00**) - Новости

С - фильмы, рекомендованные для семейного просмотра;
Д-13 - фильмы, просмотр которых не рекомендован лицам моложе 13 лет;
Д-17 - фильмы, просмотр которых не рекомендован лицам моложе 17 лет.

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

- Мэрсэдэс-190 88 г.в., бензін, у добрым стане. Тэл. 44-76-71.
- БУС Фіат-Дуката грузавы, 90 г. в. Тэл. 918-410, 6-11-35.
- VW-Пасат, 1992 г.в., белага колеру, 1,8, бензін, гідраўзмацняльнік, люк, цэнтральны замок, 4700 у.а. Тэл. 72-62-09.
- VW-Джэта, 1985 г.в., 1,6, бензін, чырвонага колеру, гідраўзмацняльнік, 2100 у.а. Тэл. 72-62-09.
- М-412 на запчасткі. Гараж металічны 2х3 без месца ў р-не ДАСААФ. Тэл. 39-93-09.
- ВАЗ-01 77 г.в., колер «вішня», паліва А-76, у добрым стане, 650 у. а. Тэл. 6-34-83.
- Фіат-Уно 89 г. в., 5-дзверны, 5-КПП, люк, 1950 у. а. Тэл. у Ваўкавыску (8-212) 3-69-03.
- Сеат-Малага 90 г. в., прабег 105 тыс. км, 2600 у.а. Тэл. у Ваўкавыску 4-47-80.
- ВАЗ-2103, 1987 г.в. Тэл. 47-36-20 (пасля 19.00).
- М-2140, запчасткі. Тэл. 72-33-80.
- ЗАЗ-40 88 г. в. у добрым стане. Швейную машыну (вытв. ГДР) «Панараміх»; дзверы балконныя без шкла. Тэл. 39-91-98.
- ЗАЗ-30 на запчасткі. Тэл. 33-62-62 (пасля 19.00, паклікаць Валерыя).

Заўтра ў нумары газеты:

Głos znad Niemna

- С.Шарэцкі абвясціў прыняцце пасады прэзідэнта
- Працяг справы экс-міністра Ляонава
- Жахлівыя наступствы катаклізму ў Турцыі
- Адкуль узяць грошы перад 1 верасня
- Дэпеша Стэйнхардта
- Аўгустоўскі канал у культуры трох народаў
- Чэмпіянат свету па легкай атлетыцы

- Запчасткі да аўтамабіля Таўрыя. Тэл. 5-10-45.
- Паліўную помпу да КАМАЗа. Тэл. 33-93-37 (пасля 17.00).
- Танна: матацыкл ІЖ, запчасткі да Масквіча-2140, новую паршнявую (на бензін А-76). Тэл. 31-98-61.
- Пярэднія дзверы правыя да ВАЗ-21061, панэль пад глушыцель, марылку. Тэл. 72-92-70.
- Гараж па вул. Паповіча ці мяняю на Аудзі-80 не старэй 87 г.в. Тэл. 2-85-23.
- Гараж у р-не Мясакамбіната (на гары, 300 м ад прыпынку). Тэл. 5-85-22.
- Вялікі дом (13 км ад горада, агульнай плошчай 218 кв. м.), можна пад офіс. Тэл. 44-48-22, 6-12-71 (увечары).
- 1-пакаёвую кватэру с/п у цэнтры Ваўкавыска (31/17,4). Кошт 5,2 тыс. у. а. Тэл. у Гродне 5-34-02 або 72-10-11 (для аб. N15525).
- Дом у в. Касцевічы (2 км ад Ваўкавыска, 7 сотак агарода, гасп. пабудовы). Танна, можна пад знос. Тэл. у Ваўкавыску 5-16-52.
- 2-пакаёвую кватэру н/п па вул. Горкага. Тэл. 44-22-94.
- 2-пакаёвую кватэру з усімі выгодамі (агульнай плошчай 42 кв. м, карыснай - 28 кв.м, 4-ы паверх, балкон) у пас. Гезгалы Дзятлаўскага р-на. Тэл. у Гродне 2-92-08.
- Дом у Зарыцы, участак, пабудовы, 4 км ад Гродна (хутар). Звяртацца: в.Лапенкі, д. 71.
- Паўдома (гаспадарчыя пабудовы, сад). Тэл. 33-11-75.
- 3-пакаёвую кватэру новай планіроўкі па вул. Горкага. Тэл. 44-22-94.
- 1/2 дома ў цэнтры Гродна (камунікацыі, 10 сотак). Прапанаваць варыянты. Тэл. 79-59-87.
- Кацёл для лазні. Тэл. 6-01-59.
- Кухню новую «Крынічка». Тэл. 2-49-01.
- Кухню імпартную б/у; маленькую канапу; пральную машыну «Мара»; новую батарэю імпартную на 10 рэбраў. Тэл. 31-24-73.
- Кухонны вугалок, разны з натуральнага дрэва. Тэл. 99-76-50.
- Дарожку, гусятніцу, свяцільнікі, бра, мужчынскае і дзіцячае адзенне. Тэл. 44-76-71.
- Два мягкія крэслы. Забяру непатрэбную мэблю (бясплатна). Тэл. 44-39-15.
- М/м, крэсла-ложак, усё б/у і танна; масляны радыятар; эл. пралку. Тэл. 6-29-48.
- Крэсла-ложак і палутараспальны ложак. Тэл. 72-60-70.
- 2-спальны ложак; штангу, гантэлі; бочкі металічныя і пластыкавыя; магнітафон бабінны. Тэл. 31-86-20.
- Халадзільнік «Минск-162-02» (Атлант). Тэл. 31-80-73.
- Тэлевізар «Славуціч Ц-208» ч/б у добрым стане, 12 млн. руб. Тэл. 6-66-34.
- Фартэпіяна б/у ў добрым стане. Тэл. 919-669.
- Халадзільнік «Ліга» - 60 у. а., пыласос «Уют» - 25 у. а., веласіпед «Турыст» - 50 у. а. Тэл. 5-66-58.
- Гульнёвую прыстаўку + 5 картрыджаў (8-бітная) ці мяняю на фотаапарат. Тэл. 6-81-29 (дакладна з 19.00 да 20.00).
- Электракабель (трохфазны) - 100 метраў, гуму на аўтамабіль (УАЗ) 8,40х15. Тэл. 44-12-01.
- Акварыум на 60 літраў - 4,5 млн. руб., фотаапарат «Зенит-Е» - 5 млн. руб., магнітафон «Беларусь» - 5 млн. руб. Тэл. 72-85-53.
- Карову і цяля. Звяртацца: Гарадзенскі р-н, в. Баля-Сольная, д. 1.
- Карову (3 гады), добры ўдой - 15-18 літраў. Тэл. 31-90-70.
- Прапаную насенне амаранта - расліны-асілка (2-3 м) - чэмпіён па колькасці бялка (для жывёл). Пісаць: г.Ліда, 231300, а/с 33.

КУПЛЮ

- Пыласосы б/у ўсіх тыпаў на зап. часткі. Тэл. 6-45-74.
- Кнігу І.Буніна «Золата партыі». Тэл. 2-92-08.
- Шпалеры (10 рулек), плітку на падлогу. Тэл. 6-46-32.

МЯНЯЮ

- 1-пакаёвую кватэру на 2-пакаёвую любой планіроўкі. Тэл. 6-93-78.
- 3-пакаёвую кватэру с/п па вул. Курчатава на 2-пакаёвую кватэру (24 кв. м) с/п плюс даплата. Тэл. 31-93-49 (пасля 18.00).

ПАСЛУГІ

- Беларуская мова, пераклады. Тэл. 33-47-56.
- Ангельская, нямецкая мовы: пераклады, рэпетытарства. Тэл. 6-12-71.
- Усё па ангельскай мове. Тэл. 33-47-23.
- Ангельская мова: пераклады, кантрольныя (акрамя рэпетытарства). Тэл. 31-15-83.
- Кантрольныя работы, пераклады па ангельскай мове. Тэл. 47-89-56 (з 14.00 да 17.00).
- УЗІ ўнутраных органаў, вызначэнне цяжарнасці. Ліц.N393, выдадзеная МЗ РБ да 2002 г. Тэл. 47-34-08, 72-18-00.

РОЗНАЕ

- Весьнік "Слова Нацыі". Замаўляй: а/с 121, Менск, 220086 (ад цябе замова й капэрта). E-mail: krivis99@mail.ru. Інтэрнэт-сайт: www.geocities.com/CapitolHill/Embassy/1055/
- Прапаную рацэпты тартоў на ўсе выпадкі. Тэл. 6-45-74.
- Атэстат аб сярэдняй адукацыі на імя М.І. Васюль N423410 лічыць несапраўдным.
- 15 ліпеня пасля 22 гадзін па вул. Церашковай быў згублены чорны парасон і шэры пінжак з дакументамі на імя М.Боцька і ключамі. Просьба вярнуць за ўзнагароду. Тэл. 79-59-33, 79-52-30.
- Слесар КІПіА 8-га разраду (40 гадоў) шукае працу. Тэл. 31-90-70.
- Патрабуецца спецыяліст па рамонту рухавіка ВАЗ-03. Тэл. 44-37-75 (з 17.00).
- Маладая жанчына шукае працу на даму. Тэл. 6-69-63 (Вераніка).
- Вопытны цвярозы сталярцясляр шукае працу ў пазаўрочны час (пасля 17.00). Тэл. 6-69-63 (Яўген).
- <u>«Эй! А кто будет петь, если все будут спать?» В.Цой.</u>

Слухайце кожны дзень хрысціянскія радыёперадачы:
6.00-8.00 - 31 м;
6.30-7.30 - 25 м;
16.40 - 25, 31 м;
21.00 - 25, 31 м;
Р-1 - 16.45, 18.30.

- Усім газетам самую цікавую і карысную інфармацыю варта друкаваць на роднай мове. Ангеліна Масюта, г.Менск.
- Сёмы нумар газеты Беларускай Народнай Рэспублікі «Радавая Беларусь» можна атрымаць, выслаўшы канверт на адрас: а/с 169, 220030, г.Менск.

ЗНАЁМСТВЫ

- Шукаю сяброў, неабыякавых да жыцця і якія вераць у дабрыню і каханне. Тэл. 44-40-80.
- Пазнаёмлюся з жанчынай - добрай гаспадыняй. Пра сябе: 41/174/80, жыллём і матэрыяльна забяспечаны. Пісаць: 230029, г.Гродна, п/п КНО276380.
- Жанчына, 49/170, па знаку Задыяка Леў пазнаёміцца з надзейным прыстойным мужчынам адпаведнага ўзросту. Пісаць: г.Гродна, вул. Л.Чайкінай, 29-18.
- Пазнаёмлюся з удаўцом ці адзінокім мужчынам для стварэння сям'і, забяспечаным жыллём, які не быў асуджаны. Пра сябе: удава, 47/173, поўная, згодная на пераезд. Тэл. у Ваўкавыску 5-16-52.
- Дзве сімпатычныя дзяўчыны (па 18 гадоў) пазнаёмяцца з прывабнымі хлопцамі. Тэлефон паскорыць сустрэчу. Тэл. 5-47-03.
- Мужчына, 32/170, пазнаёміцца з жанчынай для сур'ёзных адносінаў. Пісаць: 230029, Гродна-29, п/п IV-ДР N749429.

ВІНШАВАННІ

- Віншую Шаноўнага брата ***Вітаўта Рудніка*** з Днём Нараджэння! Жадаю здароўя, шчасця ў сям'і, поспехаў і здзяйснення мараў! Твая sister Anita.
- Віншуем спадара ***Міхельсона*** з перамогай у спаборы «Liepsy imitatar aktyunaha zmagannia». Міхельсон, мы з табой! Грамада.
- Віншую сваю малодшую сястрычку ***Александрыну*** з Днём нараджэння. Расці вялікая, слухайся мяне і бацькоў, вучыся на «выдатна». Алеська.
- ***Вітаўта Рудніка*** з Днём нараджэння віншуе «Саламея». Шчасця і поспехаў табе!

НАШ КАЛЯНДАР

30 жніўня

195 гадоў таму (1804 г.) у мястэчку Крывічы (Мядзельскі р-н) нарадзіўся **Аляксандр Ходзька** (Барэйка), паэт-фалькларыст, славіст, усходазнавец. У 1825 годзе скончыў са ступенню кандыдата філасофіі Віленскі універсітэт, у 1829 годзе - вучэбнае аддзяленне жывых моваў пры Азіяцкім дэпартаменце міністэрства замежных справаў у Пецярбургу. У 1823-24 гг. за ўдзел у таварыстве філарэтаў быў арыштаваны. Быў добра знаёмы з А.Міцкевічам, запісваў яго ўспаміны. Перапісваўся з А.Кіркорам, К. і Я. Тышкевічамі. У 1829 годзе выдаў зборнік «Паэзія». З 1842 года - у Парыжы; у 1857-83 гадах быў прафесарам славянскіх літаратураў універсітэту Каледж дэ Франс. Займаўся перакладамі са славянскіх моваў на ўсходнія. Вывучаў эпас і фальклор туркменаў. Памёр 27 снежня 1891 года.

1 верасня

Сусветны Дзень міру.
Дзень ведаў.

60 гадоў таму пачалася Другая сусветная вайна (1939-1945 гг.).

60 гадоў таму (1939 г.) у Адэсе памёр **Язэп Горыд**, беларускі графік і жывапісец, карыкатурыст. Нарадзіўся 27 ліпеня 1896 года. Вучыўся ў Віленскім універсітэце (1923-25 гг.) і ў Парыжы (1928 г.). Быў вядучым мастаком гумарыстычна-сатырычнага заходнебеларускага часопіса «Маланка». Шмат працаваў у галіне кніжнай графікі. Афармляў часопісы і календары, быў аўтарам літаграфічных партрэтаў. Апошнія гады працаваў як пейзажыст, партрэтыст і дэкаратар.

2 верасня

110 гадоў таму (1989 г.) з'явіўся на свет **Канстанцін Шапялевіч**, беларускі мовазнавец і педагог. Нарадзіўся ў вёсцы Брадок Астрашыцкага-Гарадзецкай воласці Менскага павету. У 1909 годзе скончыў настаўніцкую семінарыю ў Барунах (на Ашмяншчыне). Працаваў у Рэчыцкім павеце, пасля - у прыгарадзе Менска. У 1916 годзе скончыў Магілёўскі настаўніцкі інстытут. Служыў у войску, ваяваў на Заходнім фронце ў Першую сусветную вайну. Пазней працаваў у Лагойскім павеце, з 1923 года - у Менску. Ваяваў у Другую сусветную вайну, пасля працаваў у Белдзяржуніверсітэце. З'яўляецца аўтарам падручніка па беларускай мове для пачатковых класаў. Памёр у 1976 годзе.

185 гадоў таму (1814 г.) памёр Жан-Эмануіл Жылібер, натураліст і медык, заснавальнік гарадзенскіх медыцынскай акадэміі і батанічнага сада.

Падрыхтаваў Уладзімір Хільмановіч

- Калектыў ПАГОНІ шчыра спачувае Зміцеру Кісялю з выпадку смерці бацькі. Беларусь страціла аднаго з самых выдатных сваіх сыноў. Усё жыццё Уладзіміра Кісяля з'яўляецца прыкладам для патрыётаў Бацькаўшчыны. Хай родная зямля будзе яму пухам.
- Сябры Альянсу імя Вітаўта Вялікага выказваюць шчырыя спачуванні Зміцеру Кісялю ў сувязі з раптоўнай смерцю бацькі.

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава мастацкай фатаграфіі мастака са Швейцарыі Дэрэка Слэтэра. **Новы замак. Сенатарская зала.** Працяг выставы, прысвечанай Вялікай Айчыннай вайне: жывапіс, інсталяцыя, дакументы. Авальная зала. Выстава са шклозавода «Нёман» Людмілы Мягковай пад назвай «Шкло і вобраз».

Галерэя «Тызенгаўз» (пл. Тызенгаўза, 4). Выстава Вікенція Таркоўскага; жывапісны пейзаж. Працяг зборнай выставы гарадзенскіх мастакоў і скульптараў: Панцялееў, Якавенка, Стратовіч, Таркоўскі ды іншыя.

Галерэя «У майстра» (вул. Кірава, 14). 27 жніўня - адкрыццё выставы твораў жывапісу Сяргея Стомы.

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Працяг выставы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва навучэнцаў Палаца дзіцяча-юнацкай творчасці пад назвай «Маладыя парасткі. Дрэва рамёстваў».

Выставачная зала Саюза мастакоў. Выстава графічных работаў Уладзіміра Нікольскага пад назвай «Арм-Арт».

Галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Перапынак у працы да верасня.

Цэнтр народнай творчасці (вул. Савецкая, 8). Выстава традыцыйнага рамяства Гарадзеншчыны. Выстава вырабаў народнага майстра Яўгена Шведава «Тры жыцці дрэва». Вырабы з дрэва: хатняе начынне, сувеніры, дробязі.

Дом мастацкай і тэхнічнай творчасці моладзі (вул. Замкавая,13). Выстава вырабаў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва навучэнцаў спецыяльных прафесійных установаў Гарадзеншчыны.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Выходныя дні: нядзеля, панядзелак.

ПАГОНЯ купон прыватнай аб'явы

52 Імя і прозвішча ____________________

____

Адрас (тэлефон) ____________________

____

Рубрыка ____________________

Тэкст ____________________

____

____

____

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

Дружба вечная, а напісаць няма чаго

Яшчэ ў 1971 годзе А.Мальдзіс прапанаваў выдаць анталогію беларускай паэзіі, якая б складалася з вершаў літоўскай тэматыкі. Было больш за сто такіх вершаў. Аўтарамі былі М.Танк, П.Броўка, Р.Барадулін, М.Хведаровіч, А.Лойка, Э.Агняцвет - усяго каля трыццаці паэтаў. Здавалася, можа атрымацца някепская анталогія. Аднак пры больш блізкім разглядзе выявілася, што ў асноўным гэта вершы, напісаныя «з выпадку», юбілейныя, прывітальныя, часам шчыра заказныя, у якіх бясконца паўтаралася вечная дружба і Нёман.

Многія вершы прысвечаныя розным месцам Літвы, дзе, відавочна, адпачывалі аўтары - Паланга, Друскенікі.

<u>М.Калачынскі,</u> **«Нёманская легенда»:**

Злучыў у адзіным ручве нашы воды

І сэрцы братоў - ім дружыць назаўсёды.

Словам, багацце агульных месцаў і вельмі мала паэзіі...

Асобна трэба вылучыць вершы беларускіх аўтараў, прысвечаныя Вільні. Праграмныя ў гэтым плане радкі напісаў <u>**П.Панчанка:**</u>

Не будзем спрачацца за камні і вежы:

Мы звязаны дружбай і доляй супольнай.

Аб вашай і нашай пішу свае вершы,

Аб Вільні вялікай, бяссмертнай і вольнай.

<u>**Ул.Караткевіч**</u> пісаў

Усё з дакладнай штрыхоўкі гравёра:

Завеса туманаў, пляма вежы,

Забытай ў дождж на вяршыні гары.

<u>**І Р.Марціновіч**</u> **таксама**

Тут блукалі ранкам гулкім

І Скарына, і Купала...

Як на скроні, на завулкі

Сівізна вякоў апала.

Цікавыя радкі <u>**П.Броўка**</u> прысвяціў свайму сябру - літоўскаму пісьменнніку <u>**П.Цвірку**</u>:

Ужо зіма ў снягах настала.

Ты ж з непакрытай галавой...

Сыдзі з мармуру, з п'едэстала,

Давай паходзім, дружа мой!

Запрашэнне «сысці з п'едэстала» сумна пераклікаецца з заклікамі некаторых колаў сённяшняй Літвы знесці помнік П.Цвірку. Гэта звязана з тым, што ў 1940 годзе ён ездзіў да Сталіна з просьбай «прыняць» Літву ў склад СССР. Пакуль, праўда, помнік яшчэ стаіць у Вільні, але хто ведае, як надоўга...

У беларускай прозе літоўская тэматыка сустракаецца нашмат радзей, чым у паэзіі, і звычайна толькі ў якасці фона. Тут уперадзе ўсіх, безумоўна, творы Ул.Караткевіча «Чорны замак Гальшанскі», «Хрыстос прызямліўся ў Гародні», «Цыганскі кароль», «Чазенія» і аповесць А.Карпюка «Данута». Цікава, што яны выклікалі рэзкую негатыўную рэакцыю літоўскай літаратурнай крытыкі. На думку літоўцаў, Ул.Караткевіч займае «неаб'ектыўную» пазіцыю ў адносінах да Літвы, «ігнаруе» ролю літоўцаў у важнейшых гістарычных падзеях. Яго высновы «супярэчаць» літоўскай гісторыяграфіі. Вядучы літоўскі літаратуразнаўца акадэмік К.Корсакас пісаў, што ў аповесці А.Карпюка «Данута» Вільня «населена людзьмі самых розных нацыянальнасцяў, але сярод іх няма літоўцаў». Таксама не адлюстроўваюцца лёсавызначальныя для Літвы падзеі 1939-1944 гадоў, палітычнае і грамадскае жыццё літоўцаў Віленскага краю.

Што тут можна сказаць? Вядома, што і А.Карпюк, і Ул.Караткевіч былі вельмі дакладнымі нават у дробязях. Калі яны ў старажытнай і пазнейшай Вільні не знайшлі «літоўскі след», дык, можа быць, такога следа і не было? Не выдумляць жа , каб дагадзіць літоўскай гісторыяграфіі...

Увогуле, анталогія не атрымалася, «вечная дружба ў брацкай сям'і» не стварыла значных паэтычных твораў. А што мы бачым сёння ва ўмовах рэкламуемага добрасуседства дзвюх незалежных дзяржаваў? А бачым яшчэ менш. Збяднелыя беларускія літаратары, падобна, больш не ездзяць па ўражанні ў Вільню, а ў Палангу тым болей. Грамадская думка ў Літве і на Беларусі павярнула ў розныя бакі -пра што ж пісаць?

Для поўнай карціны пашукаем літоўскую тэму ў працах літоўскіх аўтараў. Пару-другую добрых вершаў напісалі В.Шульцайтэ, Ю.Кунчынас і, бадай што, усё. Калі беларусаў, пачынаючы ад М.Багдановіча і да сённяшняга дня, прываблівае у Літве Вільня - духоўны цэнтр беларускай культуры, то для літоўцаў такога адраса на тэрыторыі сучаснай Беларусі няма. Сённяшнія беларускія рэаліі ў літоўцаў не выклікаюць ні цікавасці, ні натхнення, нягледзячы нават на неверагодную колькасць беларускай гарэлкі, якая заліла Літву... Здараюцца эпізадычныя паездкі, сустрэчы на розных святах, але на самой справе беларуска-літоўскія літаратурныя кантакты, узаемнае пранікненне, узбагачэнне літаратураў не існуе. Як паказвае сумны лёс задуманай было анталогіі, яны не існавалі ніколі. На жаль.

Лявон Даўгяла

Беларусь губляе сваіх верных сыноў

19 жніўня ў Гарадзеі, што пад Нясвіжам, памёр адданы патрыёт Беларусі Аляксандр Баханчык. Гэта быў чалавек таго пакалення, якое пранесла любоў да Беларусі праз усё жыццё і нічога, акрамя пакутаў ад вернасці Радзіме, не мела. Вайна, сталінскія лагеры, змяінае шыпенне ў спіну: «Паліцай, здраднік». Усё давялося перажыць гэтым людзям. Але менавіта пра такіх калісьці сказаў Барыс Рагуля, што калі б у 1991 годзе ў Менску было 100 такіх хлопцаў, Беларусь стала б сапраўды незалежнай краінай.

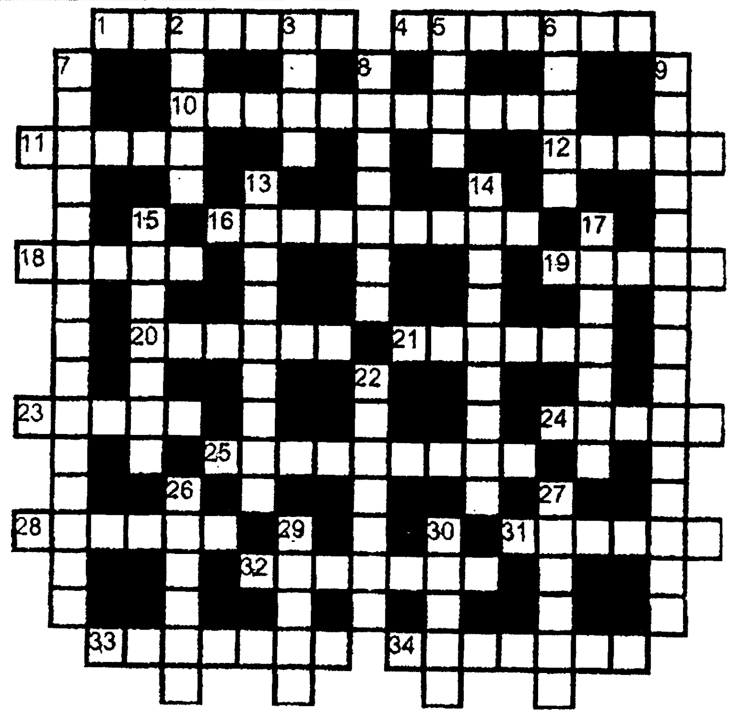
Нарадзіўся Аляксандр Баханчык у 1926 годзе ў Гарадзеі. У 1942 годзе ён паступае на вучобу ў Нясвіжскую настаўніцкую семінарыю. Калі вясной 1944 года ў Менску арганізоўваецца школа афіцэраў БКА, спадар Баханчык, разам з шэрагам нясвіжскіх семінарыстаў, едзе ў сталіцу, каб стаць беларускім вайскоўцам і абараняць інтарэсы Беларусі. З лета таго ж года пачынаюцца блуканні па пакутах маладых беларускіх патрыётаў, курсантаў афіцэрскай школы. Нехта здолеў прабіцца на Захад і ўступіць у армію Андэрса, нехта загінуў у фашысцкіх канцлагерах. Аляксандр Баханчык скончыў вайну ў Чэхіі, прымаў удзел у выратаванні паўстаўшай Прагі ад немцаў у складзе «власаўскай» дывізіі генерала Бунячэнкі.

Пасля яго чакалі доўгія гады ссылкі, праца ў шахтах Інты. У родную Гарадзею вярнуўся толькі ў 70-я гады. Спадар Баханчык застаўся верным ідэалам сваёй маладосці. Ён не страціў кантактаў са сваімі сябрамі па афіцэрскай школе: Кастусём Акулай, айцом Аляксандрам Надсанам, Юрыям Весялкоўскім. Артыкулы Аляксандра Баханчыка не раз з'яўляліся ў канадскім «Зважай», амерыканскім «Беларусе», ангельскім «Голасе часу», гарадзенскай «Пагоне». Атрымаўшы ад сваіх сяброў кнігі, газеты, ён дасылаў іх у розныя куткі Беларусі, каб як мага болей людзей даведаліся аб праўдзе пра мінулае, пра беларускую эміграцыю. У апошнія гады жыцця спадар Баханчык прыклаў шмат намаганняў дзеля раскрыцця сапраўднай гісторыі Пражскага паўстання, адметнай ролі ў выратаванні чэшскай сталіцы беларусаў.

Па меры сілаў удзельнічаў Аляксандр Баханчык і ў грамадскім жыцці. Дапамагаў у працы малодшым сябрам з БНФ.

Памёр Аляксандр Баханчык нечакана. За тыдзень да смерці ў яго здарыўся інфаркт. 19 жніўня яго павінны былі выпісаць з бальніцы -і тут зноў інфаркт. На гэты раз сэрца не вытрымала.

Зміцер Кісель

Па гарызанталі: 1. Перапынак паміж двума актамі ў спектаклі. 4. Прадукт, ад якога ніводзін кот не адмовіцца. 10. Прэснаводная рыба. 11. Масць каня. 12. Чэшскае аўто. 16. Перажыванне, ўражанне. 18. «Штаніна ў піфагоравых штанах». 19. Славуты польскі матэматык. 20. Сельгасмашына. 21. Сабачая радасць. 23. Гістарычная хроніка. 24. Травяністая расліна з ядомым лісцем, кіслым на смак. 25. Некаштоўныя жаночыя ўпрыгожванні. 28. Зборнік вершаў Анатоля Вялюгіна. 31. Кніга Уладзіміра Юрэвіча. 32. Наёмны сельгасрабочы. 33. Машына, у якой рухавік - рэклама. 34. Чэшскі кампазітар XIX стагодзя.

Па вертыкалі: 2. Тып глебы ў пустынях. 3. Чаго баіцца напалоханая варона? 5. Воінскае званне. 6. Востры момант на футбольным полі. 7. Зараз - Стамбул. А раней? 8. «Продак» электрычкі. 9. Самаадвольны распад некаторых хімічных элементаў. 13. Светапогляд. 14. Прамысловасць. 15. Від каштоўнай паперы. 17. Індзейскае племя ў Паўночнай Амерыцы. 22. Першы лёгкі дзень тыдня. 26. Крылаты будзільнік. 27. Што сыплецца ў бункер камбайна? 29. Вялікая балотная птушка. 30. Густа-чырвоны колер.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў нумары 51 (428).

Па гарызанталі: 7. Папараць. 8. Абыходак. 10. Народ. 11. Ашэстак. 12. «Ікарус». 14. Дняпро. 16. Ветах. 17. Рось. 19. Пырнік. 20. Цвірка. 24. Куль. 25. Аркуш. 26. Шляхта. 30. Янычар. 31. Пасажыр. 32. Смуга. 33. Сцэнарый. 34. Раздолле.

Па вертыкалі: 1. Канюшына. 2. Трактар. 3. Ацэнка. 4. Абед. 5. Сходка. 6. Бабруйск. 9. Кравец. 13. Барва. 15. Плынь. 17. Ракія. 18. Міёры. 21. Мужнасць. 22. Муштук. 23. Штрыфель. 27. Лосвіда. 28 Балхаш. 29. Апарат. 32. Смык.

Не камплексуйце ў ложку!

Як Вы ставіцеся да свайго партнёра (каханкі) і Вашай сувязі наогул? Калі ў дадзены час Вы жывяце адна (адзін), то адказвайце на пытанні, зыходзячы са свайго папярэдняга досведу. Вам прапануюцца магчымыя адказы і колькасць балаў за кожны з іх:

- **сцвярджэнне заўсёды правільнае (3 балы);**
- **часта бывае правільным (2);**
- **калі-нікалі правільнае (1);**
- **ніколі так не бывае (0).**

1. У кампаніі мой партнёр (мая каханка) амаль не звяртае на мяне ўвагі.

2. Я сохну па ім (ёй), аднак часцяком у мяне ўзнікаюць сумненні ў ягоным (яе) каханні.

3. Нярэдка ён (яна) не ў гуморы, нечым заклапочаны(-ая). У такіх выпадках я лічу за неабходнае забыцца на свае жаданні і ўсю ўвагу засярودзіць на ім (ёй).

4. Майму партнёру (маёй каханцы) радзей, чым мне, хочацца займацца каханнем.

5. Мне не заўсёды бывае лёгка дагадзіць партнёру (каханцы).

6. Калі ён (яна) зацікаўлена пазірае ў бок іншых жанчын (мужчын), мне здаецца, што мною пагарджаюць.

7. Я ўжо не буду з ім (ёю) шчаслівай(-ым), аднак парваць з партнёрам (каханкай) аніяк не магу.

8. Не думаю, што ён (яна) будзе дужа засмучаным(-ай), калі я вырашу з ім (ёю) расстацца.

9. З нейкай прычыны я заўсёды маю зносіны з такімі мужчынамі (жанчынамі), ад якіх толку амаль ніякага.

10. Я камплексую ў ложку і не магу нават уявіць, што мужчына (жанчына) можа ашалела закахацца ў мяне.

Падвядзем вынікі

Калі Вы скарысталіся магчымымі адказамі, пададзенымі ў пачатку тэста, то падлічыце балы, якія Вы ў выніку атрымалі.

0-4 балы. Не дазваляйце яму (ёй) прыніжаць Вашу годнасць, нават калі Вы кахаеце гэтага чалавека. Ваш партнёр (Ваша каханка) павінен (павінна) добра сабе ўяўляць, дзе знаходзяцца акрэсленыя Вамі межы.

5-10 балаў. Дзеля яго (яе), ведама, можна ад сягото адмовіцца, у нечым уступіць, але варта не забывацца і пра сябе. Шмат калі Вам пагражае небяспека не зважаць на ўласныя інтарэсы, пагарджаць уласнымі жаданнямі.

11-20 балаў. Ваша самапавага значна змяншаецца, калі побач з Вамі каханы(-ая). Напэўна, Вам ужо неаднойчы даводзілася адчуваць расчараванне альбо Ваша першае каханне было няўдалым. Падумайце, ці варта далей мець нейкія справы з Вашым партнёрам (Вашай каханкай).

21-30 балаў. У Вас такое кепскае меркаванне пра сябе, што Вы часта даруеце ўсё каханаму(-ай). А між іншым шчаслівай(-ым) сябе не адчуваеце. Замест таго, каб псаваць столькі энергіі на прыстасаванне да яго (яе), Вам трэба навучыцца абараняць уласныя інтарэсы. Гэта самая цяжкая задача ў жыцці, але адначасова і самая важная, калі Вы жадаеце захаваць сваю індывідуальнасць.

ГАРАСКОП

♈ **Баран (21.03-20.04).** Шчаслівыя дні для закаханых. Але 27 жніўня (поўня) паспрабуйце не спрачацца з каханымі. Хутка чакайце фінансавых паляпшэнняў.

♉ **Бык (21.04-20.05).** Пра тое, што Фартуна мяняецца, даведаецеся ў бліжэйшыя дні. Але кожная раніца заўсёды абяцае новыя надзеі.

♊ **Блізняты (21.05-21.06).** Надалей добрая паласа ў справах. Скарыстайцеся гэтым для заключэння новых кантрактаў. Запланаванае падарожжа лепш адкласці.

♋ **Рак (22.06-22.07).** У суботу лепш выехаць за горад. Прывезены букет кветак доўга будзе нагадваць Вам гэты прыемны дзень.

♌ **Леў (23.07-23.08).** Венера Вам нясе рамантычны тыдзень. Аднак не забывайцеся на тэрміновыя справы.

♍ **Панна (24.08-23.09).** Сонца ў Вашым знаку! Гэта надасць Вам энергіі. Зробіце больш, чым запланавалі. Толькі ў пятніцу (поўня) магчымы невялікія спрэчкі ў сям'і.

♎ **Шалі (24.09-23.10).** Пасля ўдалага ўікэнда з новай сілай вазьміцеся за справы. Будзьце больш энергічнымі.

♏ **Скарпіён (24.10-22.11).** Пасля вялікай працы Вы павінны добра адпачыць. Але адпачынак павінен быць актыўным: працуйце на лецішчы ці збірайце гародніну.

♐ **Стралец (23.11-21.12).** Закончыце, нарэшце, рамонт. Упэўніце сваіх любых, што без іхняй дапамогі Вы нічога не зробіце.

♑ **Казярог (22.12-20.01).** Набірайцеся сілаў у суботу, таму што з панядзелку пачнецца напружаная праца. Але ж некаторых работа любіць!

♒ **Вадалей (21.01-19.02).** Засяродзьцеся на працы і хатніх справах. Канкурэнты не спяць, а Вас ўсыпляюць мілымі кампліментамі.

♓ **Рыбы (20.02-20.03).** Прыезд гасцей у суботу цалкам пераблытае Вашыя планы. Можа гэта і добра, бо адарвецеся ад смутных перадвосеньскіх настрояў.

ПАГОНЯ
Заснавальнік: культурна-асветніцкі фонд "Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі:
230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл.72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: **63124.**

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласной узбуйненай друкарні.
Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 3 522 Наклад 8 884
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 25.08.1999 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць пагляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае прадастаўленым рэдакцыяй дыяпазітывам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны рэдактар Мікола Маркевіч

Камп'ютарны набор: *Таццяна Лучыц*
камп'ютарная вёрстка: *Аляксей Салей*